

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

XXXVI. Nr. 34 (60)

PENKTADIENIS (FRIDAY) RUGPĖČIO (August) 17 d. 1951 M.

SIX CENTS

DERYBOS GALI NUTRUKTI

Tokio. — Dėl paliaubų Korejoje jau įvyko 25 posėdžiai, bet dar nėra pavykę susitarti nė pirmuoju darbų tvarkos klausimu — dėl neutralinės zonos. Dėl to Jungtinių Tautų delegacija iškėlė komunistams žemėlapiu su pažymėta jų siūloma neutraline linija ir pasiūlė tam reikalui svarstyti sudaryti pakomisę. Joje iš abių pusių dalyvaus tik po vieną atstovą ir ne daugiau, kaip po du patarėjų. Komunistai pasiūlymą priėmė. Ar tuo metu, kol ši pakomisė dirbs, delegacijos posėdžius, dar nėra paaiškėję. Tuo pačiu metu sąjungininkai įspėjo, kad jei derybos nutrūks, Jungt. Tautos bus priverstos imtis ginklo ir išvyti komunistus iš Korejos.

Mao sabotuoja Sovietų planus?

Korejoj paliaubų deryboms vis nepasiekiant jokios pažangos, vis dėlto pasirodo žinių, kurioms pasitvirtinus, galima būtų laukti Tol. Rytuose kai kurių naujų reiškinijų. JAV gautomis žiniomis, Sovietų žinių agentūros atstovas Peipinge įteikęs Maskvai pranešimą, kuriame smarkiai kaltinamas Mao - Tse - Tungas ir jo bendradarbiai, kad jie sabotuoja Korejos karą ir priešiškaži nusietaikę prieš Sovietų Sąjungą. Tuo pačiu metu nepanaudoję visų priemonių ir reikiamų metodų, ir dėlto operacijos Korejoj nepavykusios. Taip pat fronto aprūpinimas esąs visai sukrikęs. Kiniečių kareiviai taip pat nenorį kariauti ir

Sovietai veža į Vokietiją kariuomenę

Kuostinas. — Jau seniau prasidėjęs Brest Litovsko-Kuostino ir toliau Rytų Vokietijos kryptimi Sovietų kariuomenės gabenimas tebevysta nemažėjančia apimtimi. Per Kuostiną kasdien praeina į Vakarus vidutiniškai po du traukinius, kurie praveža apie 4.000 karių. Apskaičiuojama, kad nuo tų transportų pradžios į Vokietiją Sovietai jau atvežė apie 120.000 vyrų. Tai esą naujokai vežami čia apmokytai.

Speciali organizacija nuorūkomis rinkti

Budapeštas. — Vengrijos laikraštis "Magyar Nemzet" paskelbė, jog Vengrijoj komunistai sudarė specialią organizaciją cigarečių nuorūkomis rinkti. Laikraštis nurodo, kad nuorūkos sudarėdamos svarbią žaliavą. Bet privatiems asmenims gali būti nesmagu jas rinkti. Dėl to turėjusi būti sukurta speciali organizacija, kuri tas nuorūkas ir rankšnių, ypatingai restoranuose, kavinėse ir kitose vietose, kur daugiau žmonių lankosi.

2000 balionų į Čekoslovakiją

Muenchenas. — American Crusade for Freedom čia paleido Čekoslovakijos kryptimi 2000 balionų su lapeliais, kuriuose komunistų kankinamiems čekams pranešama, kad Vakarų tautos rūpinasi jų likimu. Balionai sprogs, pasiekę 30.000 pėdų aukštį ir kiekvienas Čekoslovakijoje pasiekęs po 2500 tokių lapelių.

krašte vis plačiau esą kalbama, kad kiniečiams tenka Korejoj kariauti tik tam, kad Sovietams būtų apginta Mandžūrija ir kad Kinija būtų tiek nušilpinta, jog ateity negalėtų pasipriešinti Sovietų užsimojimams. Jei iš tikro toks nesutarimas tarp Maskvos ir Peipingo iškiltų, daugelio nuomone tai turėtų žymios įtakos tolimesnei įvykių raidai.

Karo pavojus didesnis, kaip kada nors

Evanston, Ill. — Mobilizacijos šefas Ch. E. Wilson, čia kalbėdamas Prekybos Rūmams, nurodė, jog šiuo metu karo pavojus yra didesnis kaip kada nors ligi šiol ir kad vienintelis kelias jam išvengti yra tik skubi organizacija JAV karo pajėgų.

Wilson nurodė, jog kova tarp komunizmo ir laisvojo pasaulio niekur nemažėja ir kad amerikiečiai privalo nesileisti komunistų vadinamos taikos propagandos užliūliuoti. Derybos Korejoje rodo, kad komunistai rimtai taikos nesiekia. Malajuose ir Indokinijoje jie savo puolimus tebetęsia. Berlyne sugabentą vokiečių jaunuomenę ragina neapkęsti Amerikos. Taigi jų darbai rodo visai ką kita, kaip taikos propagandą.

Paleido dalį olandų belaisvių

Haaga. — Sovietai pranešė Olandijos vyriausybei, kad paleidžia iš karo nelaisvės 57 olandus. Tai yra trečias olandų karo belaisvių transportas iš Sovietų Sąjungos. Bet dar apie du šimtai su viršum olandų tebelaikomi Sovietų nelaisvėje. Nors, jau šešeri metai praėjo, kaip karas pasibaigė, Sovietai iki šiol tebelaiiko nelaisvėje šimtus tūkstančių įvairių tautų karių.

Lenino dienos daugiau nebešvės

Maskva. — Sovietų radijas pranešė, jog nuo 1924 m. bus visi švenčiama Lenino mirties diena (sausio 22) ateity bus paprasta darbo diena. Manoma, jog Stalinas yra pasiryžęs Leniną "sulikviduoti", kad nebematytų ir nebemažintų jo paties garbės.

AMERIKIEČIAI SAVO SANDĖLIUS KELIA UŽ REINO

Frankfurtas. — JAV armija prie Rytų Vokietijos sienos buvusius sukrautus išteklis perkelia į vakarus, už linijos, kur karo atveju būtų frontas. Aprūpinimo daliniai, sandėliai ir ligoninės yra perkeliama į Prancūziją.

JAV šarvuotųjų daliniai, kurie Sovietų puolimo atveju sudarytų stipriausią gynybos liniją, stovi prie Reino. Taip pat ir naujai atvykstančios pajėgos užima pozicijas prie Reino. Prie Sovietų zonos stovi tik priešiniai daliniai.

Abonentų knygos taip pat esančios pavojingos

Berlynas. — Pranešama, jog Sovietų kontrolės komisija uždraudė Rytų Vokietijoj spausdinti telefonų abonentų knygas. Priežastis — kad jomis gali pasinaudoti Vakarų šnipai.

Ir Sovietai atsiųs delegaciją

Washingtonas. — Sovietai visą laiką šaukė prieš JAV pasiūlytą taikos su Japonija sutartį. Bet paskutiniu momentu pranešė, jog į rugsėjo 4 d. San Francisco prasidedančius tuo reikalu pasitarimus atsiųs savo

Mirė W. R. Hearstas

Beverly Hills, Calif. — Sulaukęs 88 metų amžiaus čia mirė vienas didžiausių JAV spaudos magnatų William Randolph Hearst. Į spaudos darbą jis įsileido, turėdamas 23 metus amžiaus, įkalbėjęs savo milijonierių tėvą jam nupirkti "San Francisco Examiner". Sulaukęs didelio pasisekimo, greitai laiku savo laikraščius

William Randolph Hearst, didžiausio Amerikos spaudos koncerno kūrėjas, mirė Kalifornijoje.

jis turėjo jau New Yorke, Chicagoje, Los Angeles, Bostone, Baltimorėje, Washingtono, Atlantoje, Millwauke, Seattlle, Albany ir kitur. Vėliau jis įkūrė International News Service ir savo veiklą išplėtė visame pasaulyje, duodamas darbo 27.000 asmenų. Jo brangiausiai apmokamas žurnalistas A. Brisbane ir metus gaudavo 265.000 dolerių.

Hearstas dalyvavo ir politikoje, ir buvo du kartus išrinktas į kongresą. Jo palikti turai yra sunku apskaičiuoti. Leidžiamieji laikraščiai vieni sudaro kelių šimtų milijonų dolerių vertę turtą. Be to, jis buvo surinkęs už 20 milijonų dolerių meno dalykų ir paliko daug kitų nuosavybių.

delegaciją. Ko tuo Sovietai siekia, JAV vyriausybės atstovai vengia spėlioti. Bet nelaukiama, kad jie tą sutartį pasirašytų, nes yra labai smarkiai ją puolę. Manoma, kad jie tik nori šią progą išnaudoti savo propagandai. Jie prikašioja, kad JAV "diktuojančios" sutarties sąlygas ir nuo jos pasirašymo išskiria valstybes, kurios yra kitos nuomonės. Čia jie turi galvoje komunistinę Kinijos vyriausybę, kurios JAV nėra pripažinusios ir prisidėti prie taikos sutarties su Japonija nėra pakvietusios. Be to, sutarties sudarymo metodas esąs nelegalus. Sutarties projektą turėjusi paruošti JAV, Sovietų, Anglijos, Prancūzijos ir komunistinės Kinijos konferencija ir po to pakviesti kitus kraštus pasirašyti. Bet JAV nuo tokios konferencijos atsisakė ir sutarties projektą paruošė susitarusios su japonais ir su įvairiais kariavusiais su Japonija kraštais.

Bet reikia tikėti, kad Sovietų delegatai nedaug teturės progos ką pasakyti, nes, kaip pranešama, jiems bus pasakyta, jog sutartis iš tikro jau ap-

svarstyta ir į San Francisco buvo susirinkta jų tik pasirašyti. JAV ir Anglija jau paskelbė galutinę sutarties tekstą, kurį, kaip tikimasi, pasirašys dauguma į konferenciją pakviestų kraštų. Konferencija prasideda rugsėjo 4 d. ir sutarties pasirašymas numatytas 8 d. Pakviesti konferencijoj dalyvauti 49 kraštai.

Pati sutartis laikoma japonams visai švelnia. Nors jie netenka bent 50 metų jų valdytų sričių, tarp jų ir Korejos bei Formozos, bet ateidai jiems nenumatoma jokių suvaržymų. Jie atgauna pilną nepriklausomybę, gali ginkluotis, sudaro su JAV saugumo sutartį ir gali laisvai dalyvauti pasaulio prekyboje.

Naujai paskelbtam tekste žymesnis skirtumas su ankščiau paskelbtu yra tik tas, kad Filipinams, Burmai, Indonezijai ir kai kuriems kitiems kraštams japonai privalo atlyginti karo nuostolius. Bet kartu yra pažymėta, kad šiuo metu Japonija yra nepajėgi mokėti reparaacijų ir jų reikalauoti atitinkami kraštai galės tik vėliau.

ANGLAI IR IRANAS VIS NESUTARIA

Teheranas. — Irano vyriausybė atmetė anglų pasiūlymą, kad pelnas iš naftos būtų dalinamas lygiomis dalimis, bet anglai pasiryžę vis dėlto derėtis toliau. Iš paskelbtų pranešimų neįmanoma aiškiai spręsti,

ar derybose kokios pažangos pasiekta.

Anglų delegacijos vadovas Stokes pareiškė, jog derybos turėtų būti tęsiamos, nes jų pasiūlymas geriausiai patenkina abiejų pusių interesus. Bet Irano atstovai griežtai priešingi anglų pasiūlymui, kad būtų sudaryta angliška naftos pramonės vadovybė, kuri, laikydamasi Irano naftos bendrovės politikos, tvarkytų visus naftos laukų ir Abadano rafinerijų reikalus. Iraniečiai siūlo derėtis tik dėl naftos anglams pardavimo, abiejų pusių pretenzijų į naftos jmonių turtą ir dėl anglų specialistų Irano naftos pramonėje darbo.

JAV LAUKIA REKORDINIO DERLIAUS

Washingtonas. — JAV žemės ūkio įstaigos praneša, jog šių metų derlius bus antras savo dydžiu visoje JAV istorijoje, nors kai kuriose krašto dalyse potvyniai padarė didelių nuostolių.

Nepriklausomai Pietų Korejai 6-ri metai

Pusanas. — Karo sunaikinta Pietų Koreja rugp. 15 d. paminėjo savo šešerių metų nepriklausomybės sukaktį.

Sukakties proga prez. S. Rhee pasakė per radiją kalbą, kurioje nurodė, jog laisvė turi būti ginama net ir gyvybės kaina. Kartu jis pakvietė gyventojus kartu su visu demokratinio pasaulio kovoti prieš komunizmą. Rhee pareiškė, jog komunistinė ir demokratinė ideologija viena šalia kitos pasauly negali gyvuoti ir viena ar kita turės žūti.

Koreja susilaukė nepriklausomybės po 40 metų japonų ir ilgamečio kinų valdymo.

Persijos šacho vasarinėje rezidencijoje susirinkę posėdžiauja Anglijos (dešinėje) ir Irano (kairėje) atstovai, kurie ieško susitarimo, kaip sunki žiūra kad nebūtų ginčo, o abiem šalim būtų nauda.

Boļsevikai į Berlyną buvo sutraukę minias jaunimo demonstracijoms prieš Vakarų demokratiją. Tačiau jaunuoliams labiau patiko 1-smukti į amerikiečių zoną ir gauti santų kariškių sriubos, negu klausyti nesotinančio boļsevikų propagandos mlo. Jie atsuko nugaras į fotografa, kad nebūtų pažinti ir nubausti.

INDIJOJ ĮTEMPIMAS NEMAZEJA

New Delhi. — Penkerių metų nepriklausomybės sukakties proga Pakistano min. pirm. L. Ali Khan savo pasakytąjį kalbą įspėjo krašto gyventojus, kad karas galys prasidėti kiekvienu akimirksniu. Jis apkalbino Indiją, kad ji smurtu aneksavusi Nepalą, Kyderabą bei Kašmyrą ir jos žodžiu nesą galma daugiau pasitkėti.

Tuo pačiu metu Indijos užs. reikalų ministerija išleido Pakistaną puolantį pareiškimą, kuriame net prikišama, kad Pakistanas varęs propagandą, norėdamas sutrukdyti badaujančiai Indijai pagalbos teikimą.

Jungt. Tautų paskirtas Indijos ir Pakistano ginče tarpininkas amerikietis Graham de pastangas besivaidijančius sutaukinti. Jis pasiūlė Indijai ir Pakistanui priimti kompromisą ir bent iš dalies atitraukti savo kariuomenę iš ginčijamų sričių, bet kol kas pažangos nepasiekė. Paryžiaus informuoti slugsniai pareiškė, jog

JAV, Anglija ir Prancūzija ruošiasi pasiųsti Indijai ir Pakistanui notas, reikalaujamas, kad nebūtų imamasi jėgos ginčijamiems klausimams spręsti.

Siūlo nutraukti su Čekoslovakija prekybos santykius

Washingtonas. — Atstovų rūmai priėmė rezoliuciją, kurioje vyriausybei siūloma nutraukti su Čekoslovakija visus prekybos santykius, kol nebus paleistas už tariamą šnipinėjimą kalinamas žurnalistas Oatis. Rezoliucija persiūstas senatui, kur ji neabejotinai taip pat bus priimta. Ši rezoliucija nutraukti prekybos santykius su Čekoslovakija vyriausybės neįpareigoja, todėl kol kas nežinoma, ką vyriausybė mano daryti. Bet Valst. Departamento sekr. Achesonas pareiškė, kad JAV imsis priemonių kamui žurnalistui išvaduoti.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Senato užsienių reikalų komitetas pritarė projektui suteikti Ispanijai 400.000.000 dolerių karinę ir ūkinę pagalbą.
- Švedija atbėgusiems lenkų jūrininkams suteikė prieglaudą teise.
- Bad Ischl, Austrijoje, baigėsi septintoji pasaulio skautų jamboree, kurioje iš 47 kraštų dalyvavo 17.000 skautų.
- Peru pasienio daliniai su minosvaidžiais ir kulkosvaidžiais puolė Ekvadoro pasienio įgulas. Tai jau šeštas pasienio susirėmimas poros savačių būvy.
- JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Italijos Viduržemio jūros karo laivynas pradėjo didžiausius ligi šio laiko manevrus.
- Atstovų rūmai priėmė didžiausią ligi šiol karinių statybų samatą — 5.768.720.000 dolerių. Šioje samatoje numatytos lėšos ir slaptoms bazėms užsienyje, iš kur JAV bombonesiai galės pasiekti Sovietų gyvybinius centrus.
- Jeruzalėje prasidėjo pasaulinis sionistų kongresas, kuriame 480 delegatų atstovauja 2 milijonu organizuotų sionistų.
- Vakarų Vokietijos kancleris Adenauer spalio mėn. numato atvykti į JAV ir aptarti svarbesnius Vokietijos ir Vakarų sąjungininkų santykius liečiančius klausimus.
- Berlyne 10.000 komunistinio jaunimo bandė įsiveržti į vakarinius sektorius ir suriuoti prieš Vakarų sąjungininkus demonstracijas, bet buvo vakarinių sektorių policijos sulaukyti. Nemaža jaunų komunistų buvo sužeista ir per 40 suimta.
- Fort Bragg, N. C., rajone JAV kariuomenė pradėjo didžiausius po praėjusio karo manevrus.
- Gen. Eisenhoweris inspektavo prie Reino stovinčias JAV divizijas. Po inspekcijos generolas pareiškė, jog ir šarvuotųjų ir pėstininkų divizijos yra pilnai pasiruošusios visiems atvejams.

Dr. Kazys Sruoga - Veržikas

SILPNOS VIETOS EUROPOJE

- Ko nori ir ko bijo Anglija su Prancūzija
- Visi bijo: vokiečių apginklavimo ir Amerikos pasikeitimo
- Amerika pamatė išeitį

CICERO, ILL. — Sovietų grėsmė Europai ir vėliau Amerikai šiandien yra jau visiškai aiškus dalykas. Amerika jau nebesvyrudama organizuoja Europos gynyją. Tačiau Amerika šitame darbe nuolat sutinka neatnariojamus sunkumus ir priešingumus pačioje Europoje, kurie stabdo ir paralyžuoja visą darbą. O pati Amerika susilaukia ne dėkingumo, bet karčių karčiausių priekaištų. Kodėl gi taip? Juk atrodytų, Europos gynybas nuo Sovietų agresijos yra bendras reikalas ir bendras visų Europos valstybių darbas.

Iš tikrųjų gi yra kitaip. Tik pažiūrėkime į reikalą be "poezijos." Per paskutinį karą Vakarų demokratiniams sąjungininkams paaugojo Sovietams daugybę buvusių laisvų ir nepriklausomų valstybių. Kodėl taip padarė? Todėl, kad norėjo greičiau užbaigti karą ir sutaupyti savo karių gyvybes. Tad reikia būti gerokai naiviu, kad manytume, jog kuri nors iš tų pačių Vakarų valstybių norėtų dabar kariauti su Sovietais dėl tų valstybių išlaisvinimo.

Žinoma, visos Vakarų laisvosios valstybės yra suinteresuotos vienu dalyku, būtent, kad Sovietai turėtų galimai daugiau sunkumų "bevirškindami" jiems dovanotas valstybes ir negalėtų galvoti apie žygiavimą toliau į Europą. Bet tie "sunkumai" taip pat neturėtų būti tokio pobūdžio, kad paskatintų Sovietus žygiuoti į Europą toliau. Nes gi tuojuo po karo Prancūzija ir Anglija atliko nusiginklavimo "vąją". Tuo pačiu laiku Sovietai ginklavosi be paliovos. Taigi Prancūzijoje vyrauja (Sovietų propagandai padedant) įsitikinimas, kad karas reikėtų Prancūzijos okupaciją. Anglijai — Sovietų atominės bombos. O kas to norėtų? Taigi ir pastangos nieko nedaryti, kas galėtų Sovietus pašaukti į karą.

Kad Vokietija suskaldyta ir beję, dėl to niekam galvos ten neskauda. Priešingai. Kol vokiečiai neturi ginklų, visiems ramiau. Ir Sovietams ir Vakarų valstybėms, kurios bijo ir vokiečių ir karo su Sovietais. Ir dar vienas dalykas Vakarų labai nerina. Tai Amerikos užsienio politikos vingiai. Nors už Jaltą ne vien Amerika atsakinga, bet vis dėlto tai didelis vingis. Toliau, elgesys su Čiangkaišeku daug ką labai gsdina. Pagaliau paliaubų derybos Korejoje stato didelį klausuką. Šitie dalykai labai daug ką atbaido nuo aiškaus užsilaikavimo prieš Sovietus.

Tai tokios yra, labai sutrumpintai ir suprastintai sakant, silpnosios Europos vietos Sovietų agresijos atžvilgiu. Bet yra ir šviesesnių reiškinų. Amerika, matyti kariškai vadovybei stipriai rekomenduojant, ima vis aiškesnį kursą. Pavyzdžiui: sutartis su Japonija, susitarimas su Franko, žygiai Vokietijos ginklavimo srityje, lemiamas įsikisimas Irano krizėje daug ką pasako visiems, kurie iki šiol buvo linke abejoti. Dabar jau atrodo, kad Amerika turi aiškų planą ir mato išeitį.

KOMUNISTAI ORGANIZUOJA "BAŽNYTINIO MENO PARODĄ"

Berlynas. — Komunistinio jaunimo kongreso proga komunistai užsimojo taip pat pavyti propagandą, kad jie tikėjimo nepersekioja. Tuo tikslu į kongreso programą buvo įtraukta ir religinio meno paroda, kurią organizuoti buvo paversta prof. Justi. Bet kartu ši proga panaudota ir bažnyčioms apiplėti. Su komunistinio jaunimo pagalba tos parodos

organizatorius išplėse iš Rytų Vokietijos bažnyčių vertingus meninius papuošimus, plastines figūras ir net išsius altorius. Taip pat apgrobti ir bažnytinio meno muzejai, neatsizvelgiant, jog kai kurie eksponatai negali būti kilnojami be jų sunaikinimo pavojaus.

Ar tie visi dalykai kada bažnyčioms bus grąžinti, kol kas nežinoma.

Oro balionai, leidžiami amerikiečių iš Vokietijos į Lenkiją ir Čekiją, prikšti atsisaukimu, skelbiantį laisvę (Svoboda, Wolność).

Revoliucija ryja savo vaikus

J. GOBIS

Cekoslovakijoje titoistų byloje kartu su buvusiu užs. reikalų ministru Clementis yra suimtas karo viceministras Bedrich Reisin. Jis yra Sudetų vokiečių Ferdinand Reitzinger. 1948 m. vasario m. per komunistų pučą Reisin, būdamas puskarininkis, su savo būriu užėmė karo ministerijos rūmus. Už komunistinį uolumą 1949 m. jis buvo pakeltas į pulkininkus leitenantus. 1950 m. jis jau buvo brigados generolas. Savo karjerą jis klyjo komunizmo priešininkų laivais, negailestingai likviduodamas juos.

Suimtas ir Brno kompartijos sekretorius Slink, kuris iki 1945 m. vadinosi Schlink, irgi vokiškos kilmės komunistas. Per atnųjį Pasaulinį karą jis buvo Anglijoje. Greta Clementis Slink laikomas svarbiausiu "titoistinio sąmokslų" organizatorium.

Atrodo, kad ir Karl Kreibich, Sudetų vokiečių komunistas, bus teisiamas. Muencheno spaudo skelbia, kad jis atšauktas iš Maskvos, kur jis buvo Cekoslovakijos diplomatinio atstovu.

Pagaliau atėjo žinia, jog ir Gustav Lenk, buvęs Toeplitz-Schoenau viceburmistras, suimtas.

Vak. Vokietijos spaudo sako, kad Benešo vyriausybė buvo pavesusi jam prižiūrėti masinį Sudetų vokiečių tremimą ir Sudetų vokiečių socialdemokratų šnipinėjimą. G. Lenk priklausė soc. dem. partijai, iš kurios buvo perėjęs į komunistų eiles.

Vak. Vokietijos spaudo tuos Maskvos rankos pačiustus vokiečių kilmės komunistus laiko savo tautos išdavikais ir rodo piktą džiaugsmą dėl jų įklijavimo. Mums atrodo, kad šitie komunistai pateko į čekistų kalėjimą ne dėl to, kad jie buvo vokiečių kilmės ir savo tautos išdavikai, bet dėl to, kad nukrypo nuo stalinizmo. Juk ir raudonieji lietuvių kilmės generolai Putna ir Uborevičius buvo likviduoti ne už tai, kad jie lietuviškos kilmės. Galimas daiktas, kad vokiškos kilmės ir kultūros komunistai nepitarė Stalino kursui į panslavizmą ir panoro atskelti Cekoslovakiją nuo Rytų bloko, kaip kad tatau padarė Tito. Jie nėra nusikaltę marksizmui, nes K. Marksas nebuvo joks panslavistas. Jų kaltės esmė bus maždaug tokia, kaip garsaus Maskvos marksistinės filosofijos kūrėjo prof. Debiorino, iš kurio politbiuras reikalavo, kad jis leninizmą - stalinizmą pripažintų ir moksliškai įrodytų esant aukštesne marksizmo forma, o jis j tai atsakė tylėjimu. Komunistų nelaimė yra ta, kad revoliucija yra panaši į Saturną, kuris suėda savo vaikus. Winston Churchill teisingai pasakė, kad bolševizmas yra mirties filosofija, nes iš tiesų jis neša mirtį ne vien tiems, prieš kuriuos bolševikai rengia sukilimus, bet ir patiems sukilėliams. Kad tai, kas dabar vyksta Cekoslovakijoje, neatrodytų kažkas nepaprasta, prisiminkime Lenino "gvardijos" likimą. Lenino mirties metu Sov. Sąjungos politbiurą sudarė L. Trockis (ištremitas ir užmuštas), G. Zinovjevas (sušaudytas), L. Kamenjevas (sušaudytas), A. Rikovas (sušaudytas), N. Bucharinas (sušaudytas), M. Tomskis ("išsigelbėjo") nuo sušaudymo nusižudydamas), F. Dzieržinskis ("ūmai" mirė), Bubnovas (ištremitas), Stalinas (gyvas). Kai Trockio-Zinovjevo-Bucharino grupės buvo likviduotos, politbiurą sudarė Stalino patikėtiniai, jo bendradarbiai, kovoję su trockistais, zinovjevininkais ir bucharininkais, tačiau ir jų liki-

mas mažai geresnis: A. Andrejevas (gyvas), K. Baumanas (sušaudytas), K. Vorosilov (gyvas), L. Kaganovičius (gyvas), M. Kalininas (mirė), St. Kosioras (sušaudytas), V. Kuibisevas (mirė "ūmai"), Mežlaukis (sušaudytas), A. Mikojanas (gyvas), G. Petrovskis (ištremitas), P. Postisevas (sušaudytas), J. Rudzutakas (sušaudytas), S. Sircovas (sušaudytas), Uglanovas (sušaudytas), S. Ordžonikidze ("ūmai" mirė), Čubaras (sušaudytas), Eiche (sušaudytas). Joks sveiko proto žmogus negali patikėti, kad visi sušaudyti bolševikų revoliucijos ir režimo lyderiai būvę "liaudies priešai", savo sukeltos revoliucijos išdavikai. Juos revoliucijos Satornas suėdė už tai, kad jie buvo ištikimi Markso teorijai ir nesugebėjo prisitaikyti prie "aukštesnės marksizmo formos" — prie stalinizmo.

Reisino karjera kilo kaip ant mielių. Galimas daiktas, jog jis manė tapti Cekoslovakijos Tuchačevskiu ir būti laimėsiu už jį, ir savo kraštui patarnauti, bet Stalinas jį nūgnybo, neleisdamas jam pasiekti nė pilno generolo laipsnio. Kas išpažįsta ir dievina filosofiją, nešančią mirtį kitaip galvojančioms, tas būtinai turi ir pats mirti penatūralia mirtimi.

Pramonė turėtų būti plačiau paskirstyta

Washingtonas. — Prez. Trumanas paskelbė planą, pagal kurį JAV pramonė turi būti plačiai po kraštą paskirstyta, kad tuo būdu būtų sumažintas atominio puolimo pavojus. Plano priešininkai nurodo, jog toks pramonės išsklaidymas pakenks didiesiems pramonės centrams. Bet plano šalininkai nurodo, jog tai būtų visiems naudinga, nes dabartinės didžiųjų pramonės centrų įmonės nebūtų to plano palietos, o ir naujosios nebūtų kuriamos labai dideliuose nuotoliuose.

METYS UZ GELEŽINIS UZDANGOS RADIO PRIIMTUVUS

Washingtonas. — Senatorius Mundt pranešė senatė, jog anapus geležinės uždangos bus mėtomios cigaretės dydžio radijo priimtuvai. Tuo norima padidinti skaičių asmenų, kurie galės klausytis "Voice of America" pranešimų. Su tais aparatais bus galima girdėti 300-400 mylių nuotoly.

Ar mažos raidės kenkia laikraščiui?

Atsakymas nepasirašiusiam "Darbininko" skaitytojui.

leidėjus. Tai neišmintingas darbas. Jei kas j tai kreiptų dėmesį, tai būtų labai negudrus. Anoniminiai laišukai paprastai metami į krepšį, jų ir neskaityti. Jei su jūsų laišku taip neatsitiko, tai tik dėl to, kad "Darbininko" redakcija vertina kiekvieno skaitytojo atsiliepimą. Iš jūsų laiško ir neatrodo, kad piktą tikslą turėtumėte.

Pirmiausia nusiskundžiate, kad laikraščio raidės permažos. Prašote tai per spaudą paaiškinti. Iš tikrųjų, raidės nėra permažos. Angliški laikraščiai spausdinami dar mažesniais raidėmis ir žmonės paskaito, žinoma, su akiniais. Manome, kad nei vienas senesnis žmogus be akinių neskaitytų. Kam tada leisti laikraštį arkinėmis raidėmis, kaip būdavo seniau?

Dabar mažai tokių laikraščių rasi. Jei seniau "Darbininkas" visos, o paskui tik kai kurie puslapiai buvo spausdinami stambiomis raidėmis (keli laikraščiai ir dabar tai daro), tai jie skriaudė savo skaitytojus. Stambioms raidėms daug mažiau galima parašyti. Tas apsimoka rinkėjui, redaktoriui ir leidėjui (pigiau kainuoja, mažiau raštų reikia), bet neapsimoka skaitytojui. Jis tokiame laikraštyje ras daug mažiau žinių ir straipsnių. Va, ir šitas Jums skiriamas atsakymas didelėmis raidėmis užimtų beveik dvigubai daugiau vietos. O kiti gal jo ir neskaitytų. Pažiūrėję į kelis sakinius, apie ką rašo ir praleis. Bet gal paskaitys tą žinią, kuri įtilpo ton vieton, kuri susitapė dėl mažesnių raidžių. Jau bus patenkinti du skaitytojai: Tamsta, sulaukęs atsakymo, kad ir j anoniminį laišką, ir kitas dar skaitytojas. Patenkinti visus skaitytojus visais straipsniais ir žiniomis dar, tur būt, niekas neįstengė. Stengiamasi, kiek galima, tik didesni skaičių patenkinti. Dėlto dedamos įvairiausios žinios, kurios vieniems atrodo visai nesvarbios, o kitiems — svarbios.

Tamsta rašai, kad "Darbininke" iš viso nėra svarbių žinių. Gailla, kad nenurodėte, ko-

kias žinias laikote svarbiomis, o kurias — ne. Vienas skaitytojas, pavyzdžiui, parašė, kad jis nieko kito neskaitytų, kaip tik tai, kas apie jo gyvenamą vietą parašyta. Jis teisingas, nes nieku kitu nesidomi. Bet yras kiti dar skaitytojai, kurie domisi ir kitomis vietomis, ir kitais asmenimis, ir pasaulio įvykiais, ir straipsniais. Jie kaip tik neskaitytų korespondencijų, o skaito straipsnius. Kaip dabar padaryti, kad kiekvienam būtų tik "svarbios" žinios? Reikėtų kiekvienam leisti atskirą laikraštį, ir vienam didelę raidę, o kitam — mažom. Galėtų būti tada ir toks laikraštis, kur viršuje būtų užrašyta didelėmis raidėmis skaitytojo vardas ir pavardė, o viduje — viskas tik apie jį vieną. Bet kas dar kitas tokį laikraštį imtų į rankas? Puikus ir išdidus žmogus patinka tik sau pačiam.

Paskutinė, jūsų pastaba "Darbininko" neliečia. Jūs rašote, kad "nelaimė yra su Darbininko radiju, kurį mažai kas girdi." "Darbininkas" jau kelinti metai savo radijo valandos neturi. Seniau jį turėjo, bet perleido privačiam asmeniui. "Darbininke" kas penktadienį dedamas tos "Lietuvių Radio Programos" skelbimas. Ten nurodytas adresas. Prašome tiesiai ir kreiptis.

Dėkui Jums už laišką, nors ir anoniminį. Reikėjo juk prisėsti ir parašyti, nors ir nelabai, matyti, įpratus prie to darbo. Tai rodo gerą Jūsų valią ir nuosirdų norą "rašyti ne dėl savo naudos, dėl tamstų." Norėtume pastebėti, kad "Darbininkas" taip pat neieško "savo naudos", o siekia tarnauti mūsų žmonėms — lietuviams katalikams. Jų nuomonė mums yra naudinga ir reikalinga žinoti. Parašykite ir kitą kartą, bet jau pavarde. Nereikia sekėti tuo pavyzdžiu, kuris Jūsų apylinkėje yra toks dažnas. Būkime atviri, jei norime ko gero pasiekti. Slaptumas pridenigia blogus tikslus.

Iš Jūsų rašto aišku, kad galite ir vieną kitą žinią iš savo apylinkės pasiųsti. Parašykite — laikraštis bus įdomesnis, daugiau turės žinių. Lauksime.

"Darbininko" redakcija

KVIECIAME UŽSIKAITI plačiausiai Amerikoje skaitomą laikraštį "DARBININKĄ"

Išsina du kartus savaitėje "DARBININKAS" buria aplink save daug bendradarbių ir yra geriausiai informuotas lietuvių laikraštis.

Metams kaina	\$5.00
Brooklyne	5.50
Pusmečiui	\$3.00
Užsienyje	\$5.50

Susipažinimui siunčiam nemokamai. Užsisakyti galima sekančiu adresu:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Avenue Brooklyn 21, N. Y. Glennore 5-7068	366 W. Broadway So. Boston 27, Mass. SO 8-2686
--	--

A I D A I

Mokslu, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo MĖNESINIS ŽURNALAS

Redaguoja ANT. VAICULAITIS

Prenumerata metams: \$5.00; Kanadoje — \$5.50; Kitur — \$6.00; atskiras numeris — 50c.

Susipažinimui vienas numeris siunčiamas nemokamai.

Užsisakyti galima pas vietos platintojus, arba —

A I D A I

680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.	A I D A I Kennebunk Port, Maine
---	------------------------------------

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kaitos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway
South Boston 8-6608 arba Norwood 7-1449

C. Sasnauskas

ŠIO LEIDINIO TURINĮ SUDARO MUZIKOS KŪRINIAI: Kur bėga Šešupė, Jau slava sukilo, Užmigo žemė, Skubėk prie kryžiaus, Siuntė mane motinėle, Karvelėli, Tu mano motinėle, Lėk sakalėli, Vyrai, Requiem, O Salutaris Hostia, Tantum Ergo Sacramentum, Ad multos annos, Malda Marijai už Tėvyne, Marijos giesmė, Blaivininkų himnas, Ateitininkų himnas.

Išleido Kun. L. Voisiekauskas
29 Davis St., Harrison, N. J.

Redagavo Juozas Žilevičius, L. M.
166 Park Place, Elizabeth 1, N. J.

Kaina \$3.50

Knygų yra likę nedidelis skaičius ir naujų neskubama leisti. Kas norite įsigyti, prašoma kreiptis į leidėją arba muz. J. Žilevičių, nurodantais adresais:

Kun. L. Voisiekauskas

LIETUVIŠKA MUZIKA

Česlovo Sasnausko kompozicijos

solo, mišriems balsams ir chorui, pri-tariant fortapionui arba vargonams.

MANO TAUTA, KĄ TAU PADARIAU?

Kan. J. Navicko nužudymo dešimtmetį prisiminus

1941 - 1951

Už ką?

Prieš akis stoji 1941 metai. Jau daug kas buvo nuėję kančios keliu ir nebegrįš niekados. Daugelis laikė savąją gyvybę, tarsi taurę paruoštą paaugoti Viešpačiui, paaugoti už žmonių, už kaltes ir apsilėidimus. Meilės auka veržėsi iš daugelio širdžių su vienu tik noru, kad liekantieji gyventi būtų leimingesni ir protingesni. Dešimtmetis jau baigėsi, o gyvieji žmonės dar daug ko pesuprato, bet dar daugiau ką pamiršo.

— Jie mirė, nes taip reikėjo! — atsako nerūpestingieji ir mažiau galvojančiai.

Šis trumpas žvilgsnis į kankinio gyvenimą ir mirtį skiriamas tiem, kurie nors retkarčiais dar gali daugiau galvoti.

Gimė ir gyveno

Apie kiekvieną žmogų galima tą patį pasakyti. Ir kaip galima, kad ne daug ką daugiau nepajėgiam pasakyti apie tuos, kurie tiek daug mums atidavė. Kai noriu prabilti apie 1941 m. birželio mėn. 27 dieną nukankintą Viešpatį parapijos kleboną kan. Joną Navicką, atmintis taip netikra, o dokumentais ir surinktas žinias karo audros sunaikino ar geležinė uždanga paslėpė. O juk apie žmogų, kuris 77 m. išgyveno, beveik 54 metus ištikimai tarnavo altoriui ir taip karžygiškai sutiko kankinio mirtį, vertėtų labai plačiai kalbėti.

Gimė jis 1864 m. balandžio mėn. 19 d. Pasvaly. Eidamas 24 metus (1887 m. rugpjūčio 15.) iššventintas kunigu. Pirmuosius kunigystės metus vikaravo Salako parapijoje. Prieš atvykdamas į Viešpatį, klebonavo Kuršėnuose ir Juosvainiuose. Jis pastatė gražią (gotiko stiliaus) Josvainių bažnyčią, labai rūpestingai tvarkė parapijos ūkį ir namus, bet daugiausia rūpinosi žmonių sielų reikalais. 1926 m. įsteigus Telšių vyskupijai, vyskupas Justinas Staugaitis pasiskelbė Viešpatį kleboną savo padėjėju vyskupijos tvarkymo reikaluose ir pakėlė Telšių Kapitulos kanauninku.

A. a. kan. Navickas buvo aukšto ūgio, amžiaus ir gyvenimo naštos kiek palenktas, visai praejęs. Per 20 metų, kada aš jį pažinau, neteko girdėti, kad nors syk būtų kiek rimčiau sirgęs. Visada jausdavosi sveikas ir, aštuntą dešimtį metų baigdamas, dar nevar-tojo akių. Ramus ir net šaltas, pavyzdinčiai apvaldęs iš prigimties karštą būdą, jis buvo ryškus pavyzdys mokėjimo kitus suprasti, svetimas nuomones gerbti.

Darykime, ką galime

Ypatingai mokėdavo supras-ti jaunuosius kunigus. Štai vieno kunigo pasakojimas:

— Vos iššventinties, — pasakoją jis, — užsukau į Vieš-

nius. Buvo jau vakaras. Na-muose radau tik vieną kanauninką, kuris mane maloniai priėmė, pavaisino, parodė kambarį nakvynei ir pasikvie-tė pavaikščioti į savo paties už-veistą sodelį. Jau tarėmės eiti

Kan. J. Navickas

miegoti, kai atbėgo uždusęs zakristijonas. Jauna moteris jau mirštanti ir šaukiantis ku-nigo. Reikėjo tolakai pėsčiam eiti, tat pasisiūliau aš pas ligo-nę nueiti.

— Gerai, tu jaunesnis, greičiau nubėgsi, — sako jis. Skubiai pasiimu šv. Aliejus ir, zakristijono lydimas, skubinuosi kiek galėdamas. Tačiau besikartinant prie ligonės namo mus pasitinka jos motina. — Gelbėk ją, kunigėli, po aborto, jau mirė — klaukia šaukia nelaimingoji motina. Šoku prie mirusios, duodu išrišimą ir paskutinį patepimą. Kai su-klaupiame su susirinkusiais atkalbėti maldų už mirusią, jaučiu, kad mano jėgos senka. Darosi taip sunku ir skaudu, kad nebegaliu nė žodžio ištarti. "Dieve", — kažkoks balsas šaukia manyje, — jog tai pir-masis mano ligonis ir jis nebe-sulaukė išrišimo." Kai grįžtu į kleboniją, visi jau miega, bet aš nė negaliu apie miegą galvo-ti. Taip sunku, kad nė melstis nebegaliu, tat prislėgtas ir vie-nišas vaikštau po savo nuosąją kambariuką. Po kurio laiko į-eina kanauninkas.

— Tai nebesuspėjai, — sako jis man, nė neklausęs. — Man taip rūpejo, kad net iš miego išbudau. — Ir jis kalba, sten-giasi mane nuraminti. Ilgai nepalieka manęs vieno, o kai iš-eidamas pasako: "Nesuprantami Apvaizdos planai, bet mes darykime tai, ką galime", man atrodo, lyg pats angelas sar-gas būtų mane apaminęs.

Meilės liepsna

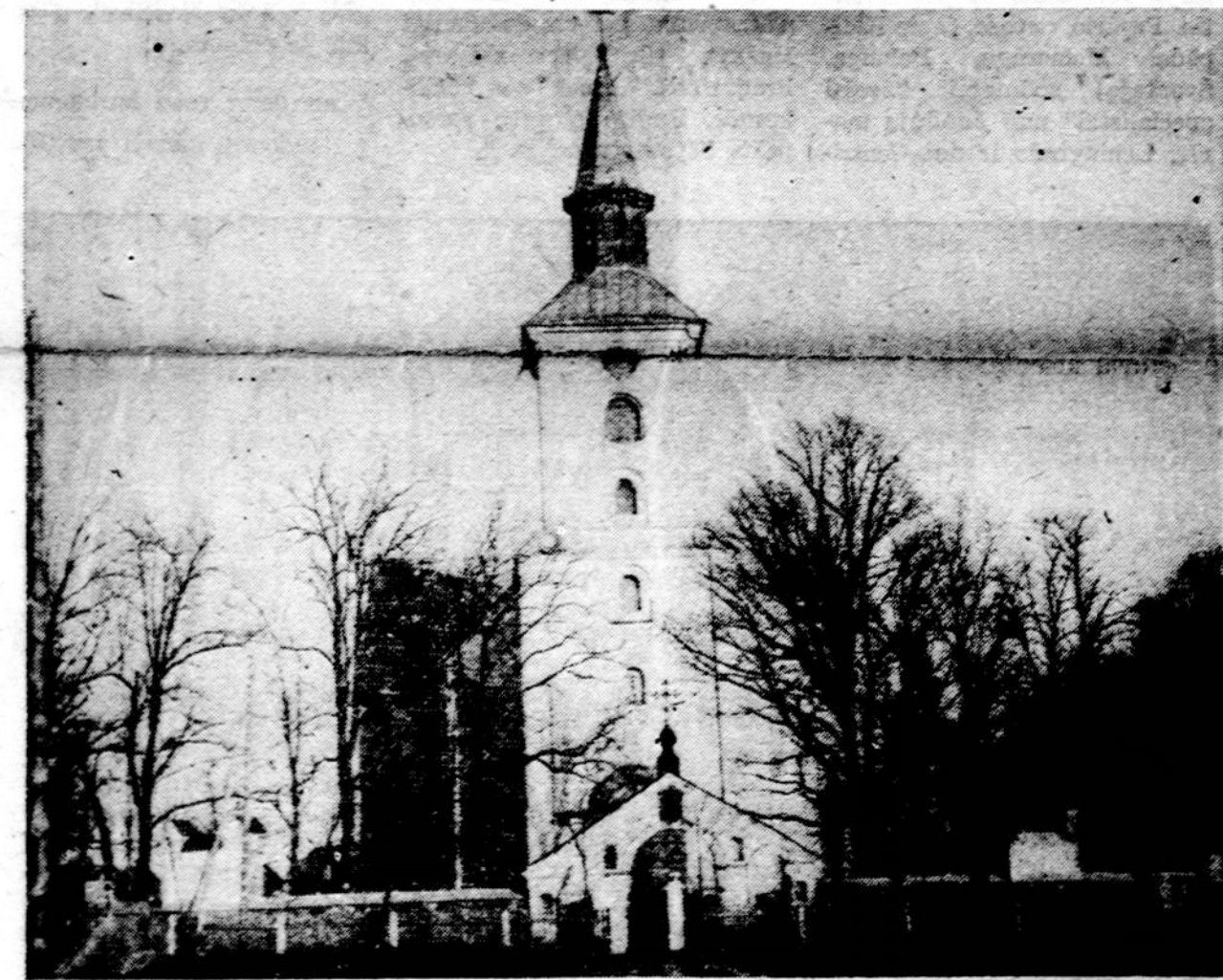
Mylėjo kanauninkas žmones. Mylėjo ne tik tuos, kurie jį lankydavo, pas jį svečiuodavo-si, bet daugiausia tos meilės tekdavo jo esantiems ir ypač buvusiems parapijiečiams. Kam teko girdėti, su kokia meile jis (jau po 50 metų) kal-bėdavo apie neturtingus, bet

nuosirdžius ir paprastus Sala-ko parapijiečius, pastebėdavo, kad jis dažnai turėjo juos pri-siminti. Jis taip puikiai atsi-mindavo daugelį pavardžių, kaimų pavadinimų, sodybų, ke-liukų. Panašiai jis mėgdavo kalbėti ir apie kitas vietas, ku-riose jam teko kunigauti.

Labai mylėjo vaikus. Nors jau senas ir turėdamas du ar tris pagalbininkus, vis dėlto ir jis pats važinėdavo į kaimų mokyklas. Pats matydavo, kaip mokinukai skubėdavo jo pasitikti. Jie sulipdavo į jo vežimą, o ir pasikalbėti su tais pipirais kanauninkas puikiai sugebėdavo. Ir šiaip kur nors susitikęs, retą kurį vaiką pra-leisdavo nepakalbinęs.

Nuostabus paprastumas

Nuostabus paprastumas gau-bė tą gilią ir taip nuosirdžią asmenybę. Viskas jo paprasta — ir kambariai, ir rūbai, ir maistas. Dažniausiai nešiodavo lietuviško, namuose austu, mi-lo sutanas ir paltus. Puikiąją raudonom sagom ir apsiuvais papuoštą kanauninko sutaną labai retai teuzsivilkdavo.

Sv. Jono Krikštytojo bažnyčia Viešpatyje.

LIETUVIAI PRIE ŠV. MARGARITOS KARSTO

Gražus išvažiavimas

Seštadienį, 21 d. liepos, Ško-tijos Lietuvių Katalikų Darbi-ninkų šv. Juozapo Sąjunga, kuri leidžia vienintelį Škotijos lietuvių savaitinį laikraštėlį "Išvairių Draugą", šįmet, kaip ir kitais metais, suruošė nepa-prastai gražią iškilą — išva-žiavimą. Tam buvo pasirinkta istorinė Škotijos vietovė, Dum-fermline. Tai yra šv. Margari-tos, Škotijos karalienės ir Ško-tijos katalikų anglikasių glo-bėjos miestas, nes šiaurinėje Škotijoje, apie 70 mylių nuo Glasgovo.

Viso važiuo 6 dideli autobu-sai. Diena pasitaikė gana gra-ži, nors ir nelabai saulėta. At-vykę lietuviai visi suėjo į Dum-fermline National Park, kuris yra gana didelis ir dangiskai gražus, su dideliais gėlynais, retai matomomis gėlėmis, įvai-rių paukščių ir kralikų narve-liais ir parko miškely laipio-jančiomis sidabrinėmis vove-raitėmis. Parkas turi ir savo muziejų, kuriame yra atvaiz-duota visa to miesto ir šiau-rinės Škotijos praeitis.

Altoriaus žmogus

Kunigas — altoriaus žmo-gus. Altorius jo stiprybė, pa-guoda ir džiaugsmas. Altorius daro įtakos kunigui ir ne vien jo sielai ir būdai, bet ir jo iš-orei. "Altorius spinduliuoja iš-tikimo kunigo veide" — yra kažkas pasakęs, todėl ir kuni-gas pažįstamas ne vien tik iš kunigiskųjų rūbų. Kartą trau-kiny vieną civiliai apsirengusį vyrą mano kaimynas pavadino kunigu.

— Ar Tamsta jį pažįsti? — paklausiau.

— Ne. Pirmą kartą matau. — Tai iš kur žinote, kad jis kunigas? Jis apsirengęs kaip ir mes visi.

— Bet jo veidas ne kaip mūsų visų — atsako senyvas mano kaimynas.

Ir kan. Navicko veidas ne-buvo kaip kitų. Ne vien tik jo balti plaukai, kurie lyg kokia aureolė supo galvą, o jų bliz-gėjimas taip puikiai derinosi prie liturginių rūbų, altoriaus

papuošalų, degančių žvakių ir auksinės monstracijos, bet už vis labiau žėrėdavo jo sie-la, gilus susitelkimas, meilė bei pagarba. Nebuvo Dievas jo apdovanojęs gražiu balsu. Gie-dodavo gana paprastai, bet būdavo malonu klausyti jo gie-damų mišių. Pajusdavai, kad tingas solistas save parodo, čia ne koks mokyta ir talen-bet grynios širdies altoriaus tarnas meldžiasi.

Ir iškalbos gražumo Dievas jam buvo pašyk-s-tėjęs. Amžinąsias tiesas ir dieviškąją išmintį jis skelbdavo paprastai, gal net savotiškai. Labai daug varto-davo Sventojo Rašto, Bažny-čios Tėvų ir Mokytojų išsirei-šimų, bet viską atpasakodavo lengvai, suprantamai. Kalbė-davo ramiai, parimes ant su-dėtų rankų, žvilgsnį pakėlęs aukštyn, lyg įsižiūrėjęs į vie-ną tašką, o balsas silpnokai skambėdavo ir dingdavo di-džiulėje Viešpaties bažnyčioje. Jo pamokslų įsiklausęs, pajus-davai, kad jie kelia ir vilioja tave kažkur aukštyn.

Paskutinį kartą jis kalbėjo mažam viešpaties būreliui 1941 m. birželio 24 d. Tuo me-tu Viešpaties išgyveno siaubin-gas dienas ir mažai kas bei-drso ateiti į bažnyčią, nors tai buvo parapijos globėjo atlaidai ir kanauninko vardadienis. Miestelyje siautėjo bolševikai ir jiems pardsidavusieji. Visur pilna enkavedistų ir ginkluotų žydų. Nuostabu, kanauninkas ir tada kalbėjo taip ramiai kaip ir visada. (B. d.)

BALTIMORES ŽINIOS

Skaitytinos knygos

Lietuviškos spaudos platini-mo kioskas, veikias prie šv. Alfonso bažnyčios, jau turi šias naujas skaitytinas knygas:

žinti. Be to, skaitytina ir kal-bos mokslo reikalu. Ši knyga yra viena iš geriausių priemo-nų naudinga laisvalaikui pra-leisti.

Pagalba korejiečiams

Jau antri metai, kai savo jė-gas bando komunistinis ir Va-karų demokratinis pasaulis Korėjos žemėje. Ryšium su tuo bene daugiausia ir visai nekal-tai kenčia to krašto gyventoi-jai: žūsta ir nuo karo veiksmų ir nuo komunistų keršto, ir nuo įvairiausio nepreteklaus ir var-go. Kurios Dievo apaizda dar išlaiko, tie reikalingi pa-galbos.

Sv. Alfonso bažnyčioje pe-reitą sekmadienį rinktos aukos korejiečių pagalbai. Kartu pla-tintas ir specialus biuletenis, kuriame aprašyta korejiečių būklė ir numatyta pagalba. Biuletenyje yra įdėta vaizdų iš korejiečių pabėgėlių gyvenimo. Jie tiesiog baistūs. Jie daug kalba kiekvienam jautrios sa-jinės žmogui, ypač lietuviui tremtinui, kuris taip neseniai visai panašiose sąlygose yra buvęs.

Dulkės raudonom saulėlei-dy, naujas Vinco Ramono ro-manas. Daug kam gerai pažis-tamas pirmoje bolševikmečio Lietuvoje įvykių turinys ir gražus stilius. Knyga verta pa-siskaityti visiems: bolševikinės okupacinės valdžios įvestai naujai tvarkai ir žmonių nuo-taikoms prisiminti, bei jai pa-

Ką kas dirba Cicero, III.

Inž. Zigmas Kalinauskas (iš Biržų) prieš metus laiko vedė p. Ceslavą Karaliūtę, ir šiomis dienomis susilaukė pirmos duk-terytės. Zigmas yra labai po-puliarus biržiečių ir vabali-kėnų tarpe, todėl susilaukė daug sveikinimų.

Vasiliauskas, ciceriečių tar-pe populiarius tremtinys iš Kauno, sutikęs mane, sako: "Skaitau Draugą, skaitau Naujienas, bet girdėjau, kad Darbininkas dabar pasidarė la-bai geras laikraštis. Nesu jo dar niekada, matęs. Išrašyk jį man." Padariau. Dabar vėl susitikau. Jis sako: "Nesigai-liu, Darbininkas yra toks, ko-kio man reikėjo."

Prof. Dr. Anatol Špokovskis, (gyvena truputį toliau nuo Cicero — Home Park) yra sa-votiškai įdomi asmenybė. Jis yra buvęs Jugoslavijoje filoso-fijos profesorius ir žurnalis-tas. Neseniai jis man rodė pluoštą mūsų žymaus profeso-riaus (filosofijos) Šalkausko laišku. Pasisakė man, kad jo tėvas Špokauskas buvo lietu-vis, kuris, gyvendamas Peter-burge, vedė rusę ir išsikyrė su žmona tuo laiku, kai dabarti-nis prof. Špokovskis buvo vos 3 metų amžiaus. Todėl savo tė-vo visai neatmene. Ieško pa-žinčių su lietuvišiais intelektua-lais. Matyti, lietuviškas krau-jas jo gyslose.

Antanas Kudukis (iš Biržų) tylus ir kantrus visuomenės darbuotojas, Tremtinių Bend-ruomenės Ciceroje kasininkas. Renka ir renka solidarumo mo-kestį. Ir jam sekasi. Tokiu žmonių labai reikia, bet mažai tėra.

Dr. Gediminas Jonas Bylaitis (gyvena River Side) yra vedęs a. a. Balio Sruogos dukrą — Dafiją. Vokietijoje susilaukė dukters, o jau čia Amerikoje neseniai gimė sūnus. Gedimi-nas jau išlaikė daktaro egzami-nus Amerikoje ir atidarė savo kabinetą. Geras žmogus, geras tėvas, geras ir daktaras.

Julius Šakelė

MANCHESTER, N. Y.

— Labdaros, šelpimo ir Lie-tuvos lavinimo reikalams kas-met vietinių organizacijų pa-stangomis buvo ruošiami keli piknikai. Tuo būdu negausi Manchesterio lietuvių kolonija sugebėdavo surinkti ir išsiųsti gerokas pinigų sumas.

Šiais metais tuo reikalu vie-tos Balf'o skyriaus iniciatyva buvo suauktas posėdis, bet, deja, nebuvo nutarta suruošti pikniką, nes neatsirado asmuo, kurs sutiktų pabūti pikniko šeimininku...

Kelių organizacijų skyrių atstovai, prieš tai pažadėję, į susirinkimą visai neatėjo, at-rodė, bijodami, kad jiems ne-būtų pasiūlytos pareigos pikni-ko ruošimo metu. Tuo būdu Manchesteris po daugelio metų gražių pareiginių šį sezoną ga-li užbaigti tuščiomis. Gaila, kad vadovaujant organizacijų sky-riams pabijojo truputį darbo ir atsakingumo.

— Išdirbęs beveik 2 metus rangovo (kontraktoriaus) į-staigoje, inž. K. Daugėla per-keltas darbovietės inžinieriaus pareigoms į Manchesterio pigių-jų butų kolonijos statybą. Da-vidson Construction Co. atlie-kanti šį 43 pastatų, 200 butų 2,300,000 dol. darbą, yra stam-biausias N. Anglijos rangovas į šiaurę nuo Bostono. Statyba turės būti atlikta per vėnierių metus.

Koresp.

IT PRITRCKO SAVO LEIDINIŲ

a) Memorandum on the Re-stitution of Lithuania's Inde-pendence ir

b) 1950. III. 7 d. ELTOS biuletenio Nr. 2 (76).

Turintieji jų išteklius—ma-loniai prašomi siųsti adresu: ELTA, Gotthestr. 16, Pfullin-gen, Germany. Persiųstin ir kt. išlaidos bus kompensuotos.

ISIGYKITE GERŲ MALDAKNYGIŲ

RAMYBES ŠALTINIS. Surinko ir išleido Prel. P. Juras. Maldaknygė patogi, puošniai viršeliais, rinktinės mal-dos ir paveikslai. Kaina — \$3.00.

DIDYSIS RAMYBES ŠALTINIS. Puiki maldaknygė. Išleido Prel. P. Juras. 787 pusl. Kaina \$3.75.

ATLAIDŲ ŠALTINIS. Didelėmis raidėmis maldaknygė. Su-rinko T. Kazimieras kapucinas. 576 pusl. Kaina \$3.75.

Užsakymus siųskite:
FRANCISCAN FATHERS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.
ar:
FRANCISCAN FATHERS
Kennebunk Port, Me.

Moksleivių ateitininkų stovykla

Rugpjūčio 24 d. prasideda Amerikos moksleivių ateitinin-kų stovykla Marianopolis, Thompson, Conn., kuri tęsis visą savaitę. Susidomėjimas šia stovykla buvo toks didelis, kad jau šiuo metu yra užpildy-tas visas stovyklautojų kontin-gentas. Yra užsirašę dalyvauti daugiau 100 moksleivių ateiti-ninkų. Stovyklos programa bus įvairi ir įdomi: paskaitos, pašnekėsiai, diskusijos, sporto varžybos, meniniai pasirody-mai, įvairūs konkursai. Stovyklos metu įvyks ir Ame-rikos moksleivių ateitininkų suvažiavimas, į kurį visos kuo-

pos skūčia savo atstovus.

Sekmadienį, rugp. 26 d. stovykla švęs iškilmingą stovyk-los šventę. Bus paminėta Lie-tuvos 700 metų krikšto sukak-tis ir ateitininkų šūkio iškilė-jas Popiežius Pijus X. Po iš-kilmingo akto, kuris įvyks apie 2 val. popietį, bus meno ir li-teratūros vakaras, kuriame pasirodys jaunieji ateitininkai su savo kūryba. Maloniai kvie-čiame visus stovyklautojų tė-vus ir visus ateitininkų būčiu-sius atvykti rugp. 26 d. į Ma-rianapolį, į stovyklos šventę. Tą pat dieną įvyks ir P. MAS CV dovanų paskirstymas.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Solistės Augaitytės Koncertas

• **Skaitlingų šeimų dėmesiai.** Šių metų rugsėjo mėn. 3 d. Brocktone pas Nukryžiuotojo Jėzaus Seseles įvyks nepaprastai piknikas. Yra kviečiamos lietuviškos šeimos. Tėveliai, nepalikite vaikučių namuose, atsižvelkite juos su savim, nes bus įdomi programa ir mažiesiems. Skaitlingiausia šeima gaus premiją. Taip pat iš toliausiai atvykusi šeima. Ta proga įvyks ir senelių prieglaudų pašventinimas.

• **Kun. St. Yla** parengė, o Nek. Pr. Seseles spausdėvė Putname atspaudė 16 puslapių iliustruotą maldas ir giesmes Marijai: Šiluvos, Aušros Vartų, Pažaislio ir Žem. Kalvarijos. Apie kiekvieną šią stebuklingą vietą yra trumpas istorinės žinios. Viršelį piešė dail. J. Vijeikis.

• **Studentų suvažiavimas** įvyks Čikagoje rugpjūčio 18-19 d. Paskaitas skaitys Vyt. Vaitekūnas, buvęs Vliko narys, ir kalbininkas Dr. P. Jonikas. Meno ir literatūros vakare dalyvauja rašytojai A. Rūkas, Al. Baronas, A. Škėma ir N. Jaskevičiūtė.

• **Ant. Paulaitis**, vilnietis tremtinys, kuris Vokietijoje buvo įsteigęs eksporto-importo prekybą, neseniai persikėlė į Ameriką ir apsigyveno 44 Sudan st., Dorchester, Mass. Jis ir toliau palankiomis kainomis gali parūpinti iš Vokietijos knygų, žurnalų, foto aparatų ir kitokių mokslo bei amatų priemonių.

• **Solistė A. Dambrauskaitė**, pastoviai gyvenanti Čikagoje, ilgesni laiką viesėjo Miami, Fla. pas Kaulakius ir Stepanavičius. Miami ji dalyvavo tautų festivalyje atstovaudama lietuvių.

— **Romualdas Zalubas**, tremtyje buvęs Hempteno lietuvių gimnazijos direktorius, atvykęs į Ameriką mokytojas 2 metus Ročesteryje, N. Y., persikėlė į Washingtoną ir ruošiasi pagilinti savo studijas Georgetown universitete. Jaunam mokytojamui tenka palinkėti ištvermės nugalint materialius sunkumus.

Ateitininkų Sėpmo Fondo narių visuotinis susirinkimas Sekmadienį, rugsėjo 2 d., 3 val. p.p., šv. Jurgio parapijos salėje, 545 Hudson Ave., Ročester, N. Y., šaukiamas visuotinis Ateitininkų Sėpmo Fondo narių susirinkimas. Darbotvarkėje: Fondo įstatų tvirtinimas, praėjusių metų apskaitos tvirtinimas ir ateinančioms metams samatos priėmimas, Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimas. Fondo nariai prašomi kuo gausiausiai dalyvauti. Asmeniniai pranešimai nebebus siunčiami.

MIELAI KVIEČIAME PRALEISTI ATOSTOGAS KALNUOSE

BUTAUŠKŲ OKYJE, kurio apylinkės labai gražios, kalnų oras nepaprastai sveikas. Jūs čia rasite tikrą poilsį ir džiaugsmą. Erdvūs, su visais patogumais kambariai, labai skanūs ir įvairūs valgiai, pagaminti iš savo ūkio produktų: pieno, kiaušinių, daržovių, vaisių etc. Kas mėgsta žaidimus ir pramogas, čia ras Ping-Pong, Badminton, Television.

Butauskų ūkis 5 minutes nuo Torrington, Conn., miestelio. Čia priimami vasarotojai: birželio, liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėnesiais. Vietos užsakymas iš anksto savaitė iki šeštadienio 12 val. po pietų. KAINA priėmimo ir pigi: asmeniui 28 dol. už savaitę. Iki malonaus pasimatymo BUTAUŠKŲ OKYJE, kurio adresas:

MRS. R. BUTAN
RFD 1, Mountain Rd. Torrington, Conn.
Telef. Torrington 9686

Sūnus Jonas yra geriausias motinos slaugytojas ir gelbėtojas. Jis mokosi kolegijoje. Dabar atostogauja.

• **M. Bigienienė**, 311 Wharton st., surinkti susirgo ir išvežta į Penna ligoninę. Ji ten pasiliks ilgesnį laiką.

• **Nelaimė vaikučiams** Markulių sūnelį Andriuką ištiko nelaimė, nusiplikė veidelį ir rankutę. Vaikutis gydomas ligoninėje. Tikima, kad viskas pasibaigs laimingai ir berniukas vėl bus sveikas.

• **Sportininkai nesnaudžia.** Philadelphia's lietuviai sportininkai, atletai, krepšininkai, futbolistai, teniso žaidėjai, pinc ponc mėgėjai, mergaitės krepšininkės, plaukėjai, bowlininkai ir kiti visi tuoj registruojasi vyčių klube pas Kazlauską, V. Vidugirį ir kitus sporto ratelio narius. Nuo rudens prasišė didelis sportinis judėjimas. Todėl jau laikas judėti.

• **Kun. P. Statkus**, kurs mokytojaus S. High School, savo atostogas praleido Kalifornijoje. Dabar sugrįžo ir vėl rengias naujoms mokslo metams.

• **Tremtinių Bendruomenės** metinis piknikas bus rugpj. 19 d. Mikolaičiū sode. Jie savo gautą pelną padaro labai daug gero lietuviškai visuomenei. Tikima, kad ir visuomenė juos parems.

• **Filmavo. Mekai** ir Sulaitis, iš New York, lankėsi Philadelphiajį ir filmavo lietuvių gyvenimą ir veikimą Philadelphiajį.

• **Prof. Pakštas** rugpj. 12 d., vykdamas iš Washingtono, buvo sutojęs į Philadelphiajį. Jis čia aplankė pažįstamus ir draugus.

• **Rekolekcijos moterims** Maloniai kviečiame visas mergaites ir moteris atvykti pas mus į rekolekcijas, kurios bus rugsėjo mėn. 8 d. (šeštadienį). Rekolekcijos prasidės iš ryto 9 val. Paskui bus bendri pusryčiai mokinių valgykloje. Rekolekcijas ves tėvas J. Vencus, S.J.

Kas norėtų atvykti, prašome apie tai pranešti atvirute iš anksto, kad galima būtų žinoti bent apytikrį skaičių. Tai reikalinga vietoms paruošti.

Jūsų sesuo Kristujė S. M. Bernarda, D.J.C. Adresas: Academy of the Assumption, Ravenhill, 3480 West Schoolhouse Lane, Germantown, Philadelphia, 44, Pa.

Waterbury, Conn.

Piknikų derlius. Šiame Waterbury nebuvo sekmadienio, kad neįvyktų piknikas. Liepos 15 d. buvo Alto skyriaus piknikas, liepos 29 — moterų apšvietos klubo, rugpj. 5 šv. Juozapo parapijos choro. Laukiame dar visos šv. Juozapo parapijos pikniko, kuris įvyks rugpjūčio 19 d. Linden parke, Union City, Conn., ir trilypio, kuris įvyks rugpjūčio 26 d. Jį rengia drauge susidėję ALRK Susivienijimo skyrius, Moterų Sąjungos skyrius ir LDS apskritis. Tai bus pats paskutinis šiemet piknikas. Groš iš Hartfordo užprašytas orkestras. Bus alučio, skanių gėrimų bei užkandžių ir šokiai. Prašome visų atsilankyti!

• **Waterburiečiai judrūs.** Jie ne tik savo piknikus rengia, bet aplanko ir tolimesnius. Ne mažas būrys liepos 29 d. autobusais buvo nuvykę į Putnam, Conn., pas N. Prasišėdimo kongregacijos seseris, ir į Kennebunk Port, Me. — į lietuvių dieną pas tėvus pranciškonus. Ten buvo nuvykęs ir programoje dalyvavo šv. Juozapo parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksio. Grįžo visi geriausioje nuotaidkoje.

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių tėvų komitetas lietuvių kalbos pamokas lankantiems mokiniams rengia iškylą su pačių mokinių programėle. Šiuo metu ieškoma tinkamų jai vietos.

• **Tėvas B. Ramanauskas**, O. F.M., šiuo metu pavaduojas šv. Jurgio parapijos atostogaujančius kunigus, padarė naujosios parapijos tretininkams kanonišką vizitaciją. Nors tretininkų būrelis čia yra mažas ir apibūdinamas darbu sunkios, tačiau jos savo veikloje rodo daug idealizmo. Pirmininkauja Emilija Šimkevičiūtė, daug gero padariusi ir Lietuvos pranciškonams.

• **Kun. B. Ivanauskas**, šv. Jurgio parapijos vikaras, atostogauja. Yra išvykęs pasidairyti po plačiąją Ameriką. Į parapijos darbą grįš rugpj. 18 d.

• **Kun. dr. K. Širvaitis**, šv. Jurgio parapijos vikaras, grįžęs iš atostogų kun. Ivanauskui, turės savo atostogas. Ir jis planuoja pasivažinėti po Ameriką ir gal būt po Kanadą.

• **Perėjo į katalikybę** Elena Šematauskienė, Cliffordas Schneideris ir Phyllis Fiskas, buvę protestantai. Krikštui juos parengė kun. dr. K. Širvaitis. Baigia rengtis ir viena Lietuvos pravoslavė su savo dukrele.

• **Šv. Jurgio parapijos bazaras**, vykęs liepos 25-29 d., parapijai davė 6115 dol. gryno pelno. Dabar parapija ruošiasi antaram piknikui, kuris įvyks rugpjūčio 19 d. Twinsburge — toj pačioj vietoj, kaip ir pirmasis piknikas.

• **Katarina Vilkušaitytė**, šv. Jurgio parapijos klebono sesuo, jau trisdešimt metų su viršum tarnauja klebonijoje šeimninke. Aktyviai prisidedama prie parapijos reikalų tvarkymo, ji puikiai pažįsta parapijiečius ir gerai žino parapijos istoriją.

• **Iz. Navickienė**, Felisko Navicko žmona, rugpj. 9 d., eidama į darbą, prie pat savo namų buvo užgauta neatsargiai pravažiuojančios mašinos ir sunkiai sužeista. Tuojau pat buvo nuvežta į ligoninę. Navickai iš tremties yra atvykę prieš pusantų metų.

• **Danielius Montvila** (Montville) jau antrą kartą buvo sužeistas Korejos fronte. Jo motina daro žygį, kad jis iš kariuomenės būtų atleistas visiškai.

• **Ap. ir Linas Staškūnai**, abu tremtiniai, sudarę lietuvišką šeimą Amerikoje, rugpj. 6 d. susilaukė savo pirmojo sūnaus.

• **Dr. M. Vaitėnas su poniu**, atvykę iš tremties, rugpj. 8 d. susilaukė dukrelės.

• **Aidų** naudai jų bičiulių rengiamas vakaras įvyks rugsėnį.

BRIDGEPORT, CONN.

• **Rasatai** pereitą šeštadienį atšventė 30 metų jubiliejų savo vedybinio gyvenimo. Iškilmės bažnyčioje ir svetainėje praėjo gražiai ir nuotaikingai. Sveikiname.

• **Alto skyrius** praeitą savaitę buvo sukvietęs susirinkimą, kuriame sutvarkyti ir pasiūsti laiškei Connecticut gubernatoriui ir dviems senatoriams, prašant jų paremti genocido konvencijos ratifikavimą. Labai gerai, kad Alto skyrius ir kitos organizacijos tai padarė.

• **Parapijos choras** praėjusį sekmadienį buvo išvykęs prie ežero. Smagiai praleista diena: gamtoje atsikvėpta ir išsimaudyta. Vakare visi, dainuodami lietuviškas dainas, smagūs grįžo namo. Dalyvavo, vikaras kun. J. Pranskietis ir vargonininkas A. Stanišauskas. Buvo svečių ir iš Waterburio.

Choras dabar ruošiasi 40 valandų atleidams. Vėliau ruošis vaidinimui ir koncertui, kuris numatomas lapkričio mėn.

Brockton, Mass.

Kultūros Fondo pobūvis rugpjūčio 12 d. dr. S. Tamošaitio sode sutraukė apie tris šimtus svečių ir pasižymėjo jaukia nuotaika. Programoje dalyvavo solistė Juzė Krištolaitytė, pianistė B. Smetorienė, savo kūrybos skaitė Baleišienė ir Balys Auginas, davęs ypačiai aktualų feljetoną.

• **Ateitininkų meno sekcija** rugpj. 11 d. dr. A. Damušio bute turėjo susirinkimą, kur St. Barzdukas padarė pranešimą apie kalbos vaidmenį lietuvių tautinės sąmonės raidoje. Savo kūrybos paskaitė A. Barzdukas ir A. Kazlas, N. Balčiūnaitė paskaitė "Kryžių" ištrauką.

• **Ateities klubo susirinkime**, įvykusiame sekmadienį, rugpj. 12 d., lietuvių salėje svarstyta daug svarbių klausimų: lietuviško švietimo, šalpos ir t.t. Taip pat išrinkti atstovai į ateitininkų suvažiavimą, kuris įvyks Ročesteryje rugsėjo 1-2 d. Susirinkimui posėdžiavo B. Grauzinis, sekretoriavo Zilinskienė.

• **K. Štaupas**, visuomet jautrus lietuviškam reikalui, Ateitininkų Sėpmo Fondui paaudėjo šimtą dolerių. Ateitininkai už auką yra didžiai dėkingi.

• **Skautų rėmėjų susirinkimas** įvyko rugpj. 12 d. Čiurlionio ansamblio patalpose. Dalyvavo apie 30 asmenų. Išrinkta komisija skautiškai veiklai talkinti.

• **Akademinis Lietuvos skautų** sąjūdis savo suvažiavimą šaukia Clevelande. Rugpj. 19 d. suvažiavimo dalyviai dalyvaus pamaldose šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Suvažiavimą organizuoja skautininkė dr. Kesienaitė.

• **Jonai ir Izabelė Liutkai** iš Kanados, kur turi didelę tabako farmą, lankėsi Clevelande pas savo gimines ir pažįstamus — Vincentą ir Teofilę Česnus, Elzbieta ir Antaną Kamanauškus, Glugodus ir k. Savo viešnagė buvo labai patenkinti. Liutkų tabako farmoje dirba nemažai tremtinių. Kai kurie jau savo farmas įsigyja.

• **Išleka** adv. Jono ir Onos Michailicų dukterė Rose Mary. Ji yra dvynukė savo sesers Veronikos, kurios parsivežti į vestuves tėvai buvo nuvykę į Minnesotą. Ten ji atostogavo, o dirba vienoje Ročesteryje klinikoje.

LAWRENCIEČIŲ ŽINIAI

Pranešu, kad Lawrence paroduami baldai (forničiai) ir kartu galima gauti butą 3 kambarių ir virtuvės. Kam reikia, ateikit pasikalbėti pas J. Yerus, 33 Brook St., (žemutinis aukštas), Lawrence, Mass.

MERCER BROS. GARAGE CO., INC.

DODGE — PLYMOUTH
SALES and SERVICE.

312 Main St., Nashua, N. H.
Tel. 614

George D. Park

Complete Motor Service
Heating Oils
Oil Burner — Sales and Service.

Main and E. Hollis St.
Nashua, N. H.

NAUJAI ATVYKO

1951 m. rugpj. 17 d.
Anelauškas, Teresė, Marija, Antanas, Ona.
Daumantas, Vladas.
Grimm, Herbert, Erna, Bernd.
Hirsch, Gustav, Olga, Irene, Izellis, Bronislava, Zita, Brigitte, Eva.
Kacilauskas, Juozas, Hildebert.
Kalinauskas, Aldona, Genovaitė, Kęstutis.
Lankutis, Morta, Jurgis.
Kulins, Ieva, Ruta, Launert, Rima.
Mazonas, Edvardas, Marijona, Audronė.
Minkevičius, Vytautas, Bronislava, Regina.
Rupkalvis, Augustas.
Spokavičius, Antanas, Hedwig, Christa.
Vaikutis, Antanas.
Vilkaitis, Juozas.
Titius, Gustavas, Emma.
Tvirkutis, Anatolijus, Marija.
Zakovskis, Stanislovas, Valentina, Henrikas.
Zalauškas, Zigmas, Karolina, Jonas, Elena.
Delininkaitytė, Česlava.
Dumskis, Francisca.
Gilun, John.
Kašaitė, Marijona.
Naudžius, Viktoras.
Radionovas, Angela.
Songaila, Juozas.
Svatokaitė, Valentina.
Vaitkutis, Herbertas.
Adomaitis, Antanas.

Šioje mugėje lietuvių turi savo skyrių — "lietuvių bakūžę", kurioje kasmet būna išstatyta kas nors naujo. Pereitais metais bakūžėje įvyko "Lietuvos Genocido" paroda, kurią aplankė apie 63,000 žmonių.

Šiais metais bus išstatyta Lietuvos tautinių audinių paroda, kurią organizuoja tautinio meno žinovė dail. Anastaziya Tomašaitienė, gyv. Kanadoje. Dailininkė Tamošaitienė tokias parodas buvo surengusi New Yorke ir kitose U. S. vietose. Kanados parodoje už kilimą "Pirmosios Kalėdos Kanadoje" dail. Tamošaitienė gavo pirmą premiją.

Paroda bus atidaryta nuo rugsėjo 8-15 d.d. Pats oficialus atidarymas įvyks rugs. 9 dieną. Parodos atidarymo metu bus minima ir rugsėjo 8 — tautos šventės diena su atitinkama programa.

Siemiet patį bakūžę naujai atremontuota, perdažyta ir pagraizinta. Prie pagraizimo daugiausia prisidėjo tremtiniai.

Tikimasi, kad į parodą suplauks daug žmonių iš įvairių Amerikos vietų.

V. S-ta

James B. Crowley Insurance Agency

WILLIAM F. SULLIVAN, Agent
Insurance of All Kinds

171 Main Street Tel. — 467 Nashua, N. H.

EDGAR R. CARON

INSURANCE and BONDS
Excelent Service

184 MAIN STREET NASHUA, N. H.
Telephone 3673

CADILLAC—OLDSMOBILE—CHEVROLET

H. C. LINTOTT

Sales and Service

25 MAIN STREET. Tel. 77 NASHUA, N. H.

Johnson's Electric Supply

Electrical Fixtures and Appliances

209 MAIN STREET NASHUA, N. H.
Tel. — 386

CADILLAC — OLDSMOBILE — CHEVROLET

FERRY ST. GARAGE

Taisome įvairių išdirbysčių automobilius
Padangos — Baterijos.

Hudson Cab Taxi patarnavimas
20 FERRY ST. Telefonas Nashua 197 HUDSON, N. H.

C & B ROOFING CO.

ROLAND CANTARA ir PAUL BASTIEN, savininkai

PLYTOS IR SKARDINIAI DARBAI
26 MASON STREET Telefonas 2606 NASHUA, N. H.

A. de MONTIGNY

JEWELRY STORE

Cor. Main & High Sts. Nashua, N. H.

SPORTAS

Brooklyno Lietuvių Sporto Klubas kviečia jaunuosius sportininkus, norinčius žaisti futbolą, atsilankyti į praktikas, p. Brazauskos vadovaujamas, kiekvieną ketvirtadienį nuo 5.30 iki 8 val. vak. Praktikos vyksta **Arctic Oval** aikštėje, 490 Johnson Ave., Brooklyn. Privažiuoti su Canarsie linijos traukiniu iki Morgan Ave. stoties.

Penktadienį, rugp. mėn. 24 d. 8.30 val. vak., įvyks **futbolo rungtynės** tarp Lietuvių Sporto Klubo ir Greek Americans (aukštosios lygos) komandų. Šios rungtynės įvyks New Farmers Oval aikštėje (Metropolitan Ave. ir 69 st.). Esant blogam orui, rungtynės bus atkeltos į sekančią dieną, t. y. šeštadienį, rugpjūčio 25 d. 8.30 val. vak. toje pačioje aikštėje. Priėjusiamys žais lietuvių B komanda prieš graikų B. Rungtynių pradžia 6.45 val. vak.

Važiuoti į aikštę Metropolitan linijos traukiniu iki paskutinės stoties, arba su Metropolitan autobusu iki 69 st. Middle Village. J. A.

Amerikos teniso rinktinė ir toliau sėkmingai žengia pirmyn varžybose dėl Davis taurės. Šį savaitgalį jie nugalėjo kanadiečius 5:0 ir tuo išsikovoję teisę susitikti šią žiemą su švedais. Šio susitikimo, kuris įvyks Australijoje, laimėtojas įeis į finalinį susitikimą su praėjusių metų nugalėtoju — Australija.

Šių metų Wimbledon meistrė D. Hart laimėjo ir Essex Country Club turnyrą, tuo aiškiai įrodymą savo aukštą žaidimo klasę. Žymūs australas Sedgman Newport turnyro finaliniame susitikime nugalėjo savo tautietį Rose. Sedgman, kuris praėjusiais metais labai gerai pasirodė finalinėse rungtynėse dėl Davis taurės, šiais metais tik šiame turnyre praejo atgauti savo gerąją formą.

ŠACHMATAI

— Veda K. Merkis —

Artėja didžioji kovos lietuviams. Per Labor Day savaitgalį mūsų šachmatininkai rungsis trijuose frontuose:

1. **Kanados pirmenybės**, Vancouverio, dalyvaus Lietuvos meistras Povilas Vaitonis. I nugalėtojus vilčių turi: Anderson, Fox, Vaitonis, Yanovski. Šių pirmenybių reikšmė didėja, nes jų nugalėtojas bus įkeltas į 1952 m. pasaulio kandidatų pirmenybes.

2. **New England (6 valstybių) pirmenybės**, New Haven, Conn. dalyvaus Kazys Skėma, Bostono meistras ir Kazys Merkis.

Pernai K. Skėma N. E. p-bėse buvo antras su 5-1 tašku.

3. **Illinois State pirmenybės**, Chicagoje, dalyvaus Povilas Tautvaika, 1951 Chicago meistras. Būtų gražu, kad greta Tautvaišos ir pirmenybės stotų dar pora stipresniųjų Chicago lietuvių.

Meisterio Tautvaišos simulas Chicagoje baigėsi jo laimėjimu plus 8 minus 1 — I. Iš meistro tašką laimėjo Aleksandras Žujus, o lygiomis baigė Breimeris.

Simultanas buvo surengtas tikslu paremti Lietuvos meistro P. Vaitonio kelionės fondą į Kanados pirmenybes.

Vancouverio lietuvių, kaip aiškėja iš kun. Traškevičiaus laiško K. Merkiui, su džiaugsmu lauks Lietuvos meistro P. Vaitonio atvykimo į Kanados pirmenybes, Vancouverio.

Inž. Juozas Gabrys, lektorius Massachusetts Universitete, Amhurst, Mass. Savo laiku, jo ir kun.

Amerikiečiai lengvaatlečiai šiuo metu vieši Anglijoje. Pirmas pasirodymas įvyko Liverpoolyje: amerikiečiai čia laimėjo 8 pirmas vietas iš 14 varžybų. Netikėtumas įvyko šiose varžybose, nes 400 metrų bėgime A. Wint pralenkė žymųjį McKinley ir tuo Anglijai laimėjo vieną pirmą vietą. Antras tarptautinis susitikimas įvyko Londone ir čia amerikiečiai išsikovoję 7 laimėjimus iš 16 varžybų. Antrąjį Amerikos lengvaatlečių grupę, kuri šiuo metu vieši Japonijoje, laimėjo 14-tą susitikimą prieš vietinius lengvaatlečius. Iš 14 varžybų, amerikiečiai laimėjo 11 pirmų vietų. Praeita savaitgalį Waterbury, Conn. įvyko moterų lengvosios atletikos pirmenybės, kurių metu M. McNabb pasiekė naują Amerikos rekordą, 200 m. bėgime, nubėgdama šią distanciją per 0:24.3, ir tuo pagerindama senąjį rekordą, viena dešimtąja. Ji šiose pirmenybėse laimėjo 3 pirmas vietas.

Skotijos futbolo sezonas prasidėjo šeštadienį. Iki rugsėjo 8 bus varžybos dėl pokalo, o po to bus pradėtos oficialios pirmenybės.

Žymūs australas, šiuo metu studijuojas Amerikoje, Marshall pagerino savo pasaulinį rekordą 440 yardų plaukime, nuplaukdamas šią distanciją per 4:30.

H. Furuhashi neabejotinai tenka laikyti geriausiu šio metų plaukiku pasaulyje. Praeita savaitgalį Japonijoje buvo prarastos tos šalies plaukimo pirmenybės ir ju metu minėtas plaukikas 2 kartus pagerino savo pasaulinį rekordą 200m laisvu stiliumi. Penktadienį jis tą distanciją nuplaukė per 2 minutes ir 8 sekundes, o šeštadienį jis 200m įveikė per 2.76, t. y. savo rekordą pataisydamas 6 dešimtojo sekundės.

Amerikos imtynininkai, viesdami Japonijoje, nugalėjo vietinius atstovus 4:1.

Mirono pastangomis iš Estijos į Lietuvą buvo perkeltas šachmatų meistras Vladas Mikėnas. Apie tai buvo atžymėta VI. Mikėno išleistame Lietuvoje "Šachmatų Vadovelyje".

Larry Evans, 19 metų studentas iš New Yorko, eina pirmuoju JAV pirmenybės su 6-1 tašku (be pralaimėjimo, 2 lygiomis). Didmeisteris S. Reshevsky pralaimėjo Dr. A. Mengarini. Beliko 4 ratai ir labai panašu, kad Amerikos pirmenybės laimės naujoji JAV šachmatų žvaigždė Larry Evans.

Pranas Baziliauskas, žinomas lietuvių futbol rinktinės gynikas, gyvenęs dabar Detroito, su žmona ir sūnumi išvyko į kelionę po rytines Amerikos valstybes.

NEMOKAMAI ISOMUOJAMAS KAMBARYS su vonia ir apšildymu tam, kuris bus popietinėm valandom namie. Dėl sąlygų teirautis nuo 5 iki 7 val. vakaro. 592 E. 6th St., III-čias aukštas, So. Boston, Mass.

ISOMUOJAMAS saulėtas nedidelis kambarys. Kreiptis: 103 So. 4th St., Brooklyn 11, N. Y.

INOMUOJAMAS saulėtas nedidelis kambarys. Kreiptis: 103 So. 4th St., Brooklyn 11, N. Y.

IVAIRUS SKELBIMAI

IESKO

Elenos Šileikytės, kilusios iš Šiaulių valsč., Silėnų kaim., anksčiau gyvenusios New Yorke, ieško pusseserės Elena Kančikytės - Bačkauskienės, kilusios iš Šiaulių valsč., Verduliškių kaim., gyvenanti 31-19 41 st., Long Island, N. Y.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gera nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir dieglių, jeigu galva skauda nuo netikuso maisto arba jautiesi prarūgęs, ap sunkintas. Paimk Alavijos grūdėlių ne daugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk. Pramuš kad ir kėčiausius vidurius. Alavijos svaras \$2.50. Mažiau perkant 6 uncijų už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

JONAS JAKAITIS

57-42 LAWRENCE ST.

FLUSHING, L. I., N. Y.

turi mėsing ir maisto produktų krautuve su lietuviškais skilandžiais ir dešromis.

Lubų dažymas tik \$7.50

Svarus darbas, greitas pataravimas. Geriausi dažai (ar medžiaga). Kreipkitės į Mr. WETMORE, Boston. Tel. LY-2-1269.

Monuments and Markers
Cemetery Lettering
NASHUA MONUMENT CO.
83 Kinsley St. Tel. 2153-W
Nashua, N. H.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS FO GLOBA MOTINOS ŠV.C.

Armininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298.

Arce-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stefanija Oveikienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Tel. So-8-6029.

Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-9-0948.

Ždininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvarkdarė — M. Matejkošienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos Gl.—Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7.30 v. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visas draugijos reikalias kreipkitės pas protokolų raštininkę.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglis ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

J. CORONIS & SON

FURNITURE CO.

168 W. PEARL ST., NASHUA, N. H. Tel. 4008

Mažos rendos — Mažesnės kainos

Veltui pristatymas — Išsimokėjimui

Ateikite į krautuve, kurioje garantuotas sutaupymas

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų.

Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Saukite:

BORIS BEVERAVE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E Street Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARD MISIUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Užkandžiai - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., Kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MUS

Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir Visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

GRAFTON AVE.,

ISLINGTON, MASS.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Res. 37 Oriole Street

WEST RONBURY, MASS.
Tel. PA-7-1233-W

Automatic Laundry

Nami skalbti neapsimoka.

Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalsime gerai ir pigiai.

396 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

PARDUODAMI NAMAI

MASPETH, L. I. Visi turi po tuš. čia flora dvim šeimom su 11 kambarių, aliejum apšildomi — \$6990. Panašus namas, tik mūrinis, kainuoja \$14.000.

JAMAICA NORTH, tarp 8 Ave. ir BMT Sub, visas tuščias dvim šeimom mūrinis namas su balkonais (porčiais), 2 automobilams garažas, apšildomas — \$15.500.

Taipgi turime visokių namų, visose miesto dalyse, senų ir naujų.

B. ZINIS

361 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

REpublic 9-1506

EVERgreen 4-3487

PIRKITE NAMUS

WILLIAMSBURG—arti Apreikimo lietuvių parapijos bažnyčios—8 seimynų namas su tuščiu butu parduodamas pigia kaina.

WOODHAVEN—arti Forest Park — ir kitose apylinkėse, turime gražių namų parduoti.

Namų pirkimo bei pardavimo ir visokios apdraudos (insurance) reikalais gerai patarnaus:

J. P. MACHULIS

Real Estate & Insurance

8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

DAvenport 6-0259

RALPH KRUCH

FOTOGRAFAS

65 - 23 Grand Avenue

Maspeth, N. Y.

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus

VERONICA R. VALANTIEJUS

Laisnuotais Graborius

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street

Maspeth, N. Y.

ZUPP'S BAR

TELEVIZIJA
SPORTAS - MUZIKA

JOS. ZEIDAT, JR., Savininkas

Visų lietuvių mėgiamiausia, moderniškai įrengta užėiga —

Idealiska vieta pavesėti ir pavalinti svečius.

VISOKIŲ RŪSIŲ GERIMAI IR UŽKANDŽIAI

MALONUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

Prašome užėti ir įsitikinti.

411 GRAND STREET

Tel. EV. 4-7729

BROOKLYN, N. Y.

V. GERULAČIO

Transporto Kontora

Atlieka baldų, prekių, keleivių ir jų багаžo

PERVEŽIMO DARBUS

Aptarnavimo kainos žymiai mažesnės kaip kitur.

Rašykite: 671 WALES AVE., BRONX, N. Y.,

arba telefonuokite: MELrose 5-3149 nuo 6 val. iki 10 v. vak.

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

Insured and Bonded

Local & Long Distance Moving

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

SO 8-4476

Dr. Joseph F. Antanellis

OPTOMETRISTAS

515 E. BROADWAY

South Boston, Mass.

Ofiso Valandos Iškylus

Trečiadieniais ir Penktadieniais

Vakarais nuo 7 iki 9-tai

Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai

SO 8-4476

DAKTARAI ir LAIDOJIMO BIURAI

New Yorke

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius—Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9760

Joseph Garsz

Graborius—Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

F. W. Shalins

(Šalinskas)

Laisnuotais Graborius

Suteikiam Garbingas

Laidotuves

— \$150 —

KOPLYČIA SUTEIKIAM

NEMOKAMAI

84 - 02 Jamaica Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Kitur

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman

(Ramanauskas)

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Moderniška laidojimo įstaiga

Didelė, graži kopyčia, erdvi salė

Pakeleivingiems suteikiama

nakvynė

Viskas nemokamai

Kreipkitės dieną ir naktį

Bostone

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Kopyčia šermentis dykal

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2486

CASPER

FUNERAL HOME

187 DORCHESTER STREET

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Kopyčia šermentis dykal

Tel. SO 8-1437

South Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS

FUNERAL HOME

141 NO. MAIN STREET

Brooklyn, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

Išrinkta Apreiškimo par. karališkoji šeima

Sekmadienį, rugp. 12 d. Dexter Park, įvyko Apreiškimo parapijos piknikas. Žmonių buvo prisirinkę nepaprastai daug. Juokas ir dainos skambėjo visame parke. Negailestingas lietus per anksit išsklaidė besilinksminančius. Į karališkąją šeimą buvo išrinkti: karalius Juozas Yasadavičius, karalienė Julija Cernauskienė, karalaitis Ričardas Klimas ir karalaitė Patricija Litvinaitė. Naujai išrinktoji karališkoji šeima buvo apdovanota gražiomis dovanomis.

Vienuolyno pašventinimas

Pranciškonų vienuolynas Brooklyne baigiamas remontuoti. Senas ir apleistas namas pamažu pradeda įgauti vienuolyno išvaizdą. Korpyčioje jau laikomasi šv. Mišios ir dalis kambarių įrengti. Besibaigiant remonto darbams, ruošiamas iškilmingas vienuolyno, spaus-tuvės pašventinimas, kuris įvyks lapkričio 28 d., Kristaus Karaliaus šventėje.

Dar neaišku dėl K. Jurgėlos

Čikagos lietuviškoji spauda pakartotinai rašo, jog "Voice of America" lietuvių skyriaus vedėjų yra paskirtas Amerikos Lietuvių Informacijų Centro vedėjas K. Jurgėla, jau netrukus pradeda eiti savo pareigas. New York'e kompetentingose įstaigose pasiteiravus, pasirodė, kad tuo tarpu dar neaišku, kada K. Jurgėla pardės vadovauti. Taip pat dar svarstoma, kas bus paskirtas naujojo LAIC vedėju.

B. Darlys apie jaunimą

Barbara Darlys pereitą trečiadienį per "Voice of America" kalbėjo į Lietuvą apie dvi būdingas jaunimo konferencijas: apie Berlyne įvykusią sovietinio ir Amerikoje (Utica, N. Y.) demokratinio jaunimo, atstovaujančio 63 laisvuosius kraštus.

Savo kalboje ji nurodė pagrindinius skirtumus tarp komunistinio ir demokratinio auklėjimo.

Ateitininkų ekskursija atšaukiama

Numatytoji New York'o ateitininkų ekskursija į Stony Brook Lodge rugp. 18 d. neįvyks.

Specialus vajuos leidinys

Spalio 1-7 d. Didžiajame New York'e prasideda vajuos suteikti lėšoms Vokietijoje pasilikusiems ir niekur išemigruoti negalintiems lietuviams. Jų tarpe daugiausia yra senelių, invalidų ir ligonių. Svarbu dėlto, kad vajuos gerai pavyktų ir galima būtų jiems suteikti efektingą pagalbą.

Prie BALFo sudarytasis vietos lietuviškų organizacijų ir visuomenės veikėjų specialus komitetas deda visas pastangas, kad vajuos metu būtų išnaudota kiekviena proga parinkti pinigų ir tuo pačiu praskaidrinti anapus vandenyno esančių mūsų tautiečių dienas.

Vajuos pabaigtuvių dieną, spalio 7-ąją, ruošiamo koncerto proga norima išleisti specialų leidinį. Tenai bus trumpas žinios apie BALFo veiklą, apie tremtinių emigraciją ir įsikūrimą Amerikoje, ypač New York'e ir jo apylinkėse. Tenai skelbiamos organizacijos ir asmenys, kurie prie BALFo veiklos, prie tremtinių parkvietimo ir įkurdinimo dėjęsi, kurie tą veiklą vienaip ar kitaip rėmė. Pagaliau, tenai bus proga ir patiems tremtiniams pareikšti savo padėkos jausmus tiems geradariams, vietiniams lietuviams, kurių dėka jie atsidūrė Amerikoje, išvengdami daugeliu atvejų blogesnės emigracijos į Australiją, Braziliją ar kt.

Vietinėje spaudoje ir per radiją atvykusieji dėkojo savo sponsoriams, bet dabar tai padaryti būtų ypatingai patogi proga, nes šis leidinys bus laikomas ir suaktyvinimo leidiniu. Tuo maždaug laiku į Ameriką jau bus atvykęs 25,000-asis lietuvis tremtinis.

Privataus pobūdžio medžiaga tame leidinyje turėtų būti apmokama pagal šį komiteto nustatytą tarifą: visas puslapis — 30 dol., pusė — 15 dol., trečdalis — 10 dol., ketvirtadalis — 8 dol. Galės pasiskelbti ir koncerto rėmėjai, kurie įmokės po 1 dol.

Atsakaičius spausdinimo išlaidas, pinigai bus paskirti tremtiniams šelpti. Pageidautina, kad tame leidinyje dalyvautų kiek galint daugiau lietuvių organizacijų, įstaigų, biznierių, profesionalų ir kt.

Leidinio komisijos pirmininke išrinkta Izabelė Radzevičiūtė, o jai talkininkauja 11 asmenų, vietinių ir naujai atvykusių. Visais leidinio reikalais kreiptis į pirmininkę raštu ar telefonu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVERgreen 7-1422. Partitina neatidėlioti, nes komitetas turės rezervuoti laiko leidiniui sutvarkyti ir jį atspausdinti iki spalio 7 d. koncerto.

telefonu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVERgreen 7-1422. Partitina neatidėlioti, nes komitetas turės rezervuoti laiko leidiniui sutvarkyti ir jį atspausdinti iki spalio 7 d. koncerto.

Ruošiasi BALFo koncertui

Tremtinių Pagalbos Vajuos komiteto pakviestas Operetės choras sutiko dalyvauti spalio 7 d. didžiuliam koncerte Lost Battalion salėje. Mykolo Liuberskio vadovaujamas, šiuo metu jis ruošia tam koncertui naujų dainų.

Vedė med. dr. T. Savickas

Apreiškimo par. bažnyčioje kun. J. Pakalniškis sutuokė med. dr. T. Savicką su Lola Taurchili. Vestuvių vaišės įvyko George's Hotel Brooklyne. Savo sutuoktinių proga T. ir dr. Savickai Diepholzo gimnazijai per Liet. Tremtinių Draugiją paaukojo 50 dol. Draugis pirminkas inž. A. Novickis jiems reikią padėką.

Amerikiečiai prisimena Šarkį

Pereitą pirmadienį "Daily News" savo New York'o skyriuje, tarp kitų garsių asmenybių, įsidėjo ir J. Šarkio-Zukausko fotografiją. Tekste rašoma, kad tuo tarpu, kai 1927 m. gegužės mėn. 20 d. Joe Humphries prašė Yankee Stadijone publiką pasimelsti, kad Lindbergas laimingai perskristų Atlantą, vyko svarbiausias J. Šarkio rungtynės su Jim Malone.

Stovyklavo skautai vyčiai

Brooklyno skautai vyčiai pirmą kartą surengė trumpą savaitgalio stovyklą rugp. 10, 11 ir 12 d. Stovyklos programą sudarė stovyklos įrengimas bei sustvarkymas, laukai ir reprezentacija amerikiečių ir lietuvių svečių tarpe.

Sekmadienį su gausiu svečių būriu atsilankė ir kun. J. Pakalniškis, kuris prie skaučių-tų paruošto altoriaus atliko šv. Mišias. Svečiai buvo pavaišinti skautiškais pietumis.

Skautai vyčiai nuosirdžiai dėkoja Dr. Valukui, kuris leido skautams pasinaudoti jo miškeliu.

Vėl pašaukė lietuvis Micamold radijo kondensatorių fabrikas, kuris prieš kelis savaites buvo atleistas nemažai darbininkų, jų tarpe ir lietuvių, dabar vėl šaukia dirbt.

St. ir M. Mišūnai, Paramount baro savininkai, applanke "Darbininko" spaustuve ir ta proga atnaujino savo skelbimą laikraštyje.

Kai į šį kraštą pradėjo plaukti tremtiniai, jų dalis taip pat gavo darbo tame fabrike, ypač mašinų skyriuje, kurio viršininku yra Mr. Robert Fitzgerald, mielai priimęs į darbą tremtinius. Šiuo metu jau apie 30 tremtinių lietuvių dirba tame fabrike. Šiais metais darbo nėra labai daug — net šiuo metu dirbama dažnai tik po keturias dienas. Tačiau uždarbiai ir tokiu atveju nėra blogiausi, palyginant su daugeliu kitų čia veikiančių įmonių.

Lietuvos Generalinio Konsulato New York'e paleiskomi

Paškauskas, Juozas, iš Gilvydžių km., Viešintų vl., Panevėžio ap. (buv. Androniško vl., Ukmergės ap.)

Pavilonis, Antanas ir Povilas, iš Gilvydžių km., Viešintų vl., Panevėžio ap. (buv. Androniško vl., Ukmergės ap.)

Pliskevičius, Ignotas, iš Sukorepos km., Nedzingės par. Pliskevičiūtė — Sakalauskienė Morka, iš Meškučių km., Nedzingės par. Alovės vl., Alytaus ap., ir sūnūs Jonas ir Vaclovas.

Ziura, Tomas, iš Jurgelionių km., Vilniaus kr.

Ieškomieji arba apie juos žinan-tieji maloniai prašomi atsiliepti: CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA, 41 W. 82nd St., New York 24, N. Y.

Išnuomojamas kambarys su baldais viename ar dviejuose asmenims. Galės pasinaudoti ir virtuve. Kreiptis pas Mrs. Eva Dome, 349 Rodney st., Brooklyn, N. Y.

A. Bendorius parengė Lietuvos geografiją

Geografas A. Bendorius parengė vadovėlį, pavadintą "Lietuva — kraštas, tauta, kultūra". Įvadą parašė prof. K. Pakštas. Bendradarbiavo prof. A. Kučas, prof. J. Kupionis ir kiti. Kalbą taisė Pr. Naujokaitis. Knygoje bus apie 100 paveikslų. Toks leidinys labai reikalingas lietuviškai vargo mokyklai ir labai svarbu jį ko greičiau išleisti.

Dail. Vl. Vijeikis sveikina

Brooklyniečiams gerai pažįstamas dail. Vl. Vijeikis, šiuo metu iš Čikagos savo automobiliu atvykęs ir su šeima atostogaujantis Niagaroj prie krioklių, brooklyniečiams siūnia sveikinimų.

Brooklyniečiai dailininkai dirba

Dail. Povilas Osmolskis šiuo metu iliustruoja P. Orintaitės naują knygą vaikams, pavadintą "Viltrakių vaikai". Taip pat tik ką baigė viršelį jau spausdinamai Vytuto Augustino Lietuvos vaizdų knygai. Dail. V. Adamkevičius piešia viršelį "Gabljos" spausdinamai J. Savickio knygai "Raudoni batukai".

Pr. Lapės iliustracijos

Dail. Pr. Lapė neseniai iliustravo William Sanson novelių rinkinį "The Face of Innocence", apie kurią palankiai atsiliepė "The New York Times". To dienraščio knygų apžvalgoje kartu su recenzija buvo įdėtas ir Pr. Lapės pieštas viršelis.

Rašytojas Paulius Jurkus

pakviestas vyriausiuoju "Ateities" redaktoriui. Jis pakelčia iš redakcijos išėjusį A. Počių.

Domisi "Dūmne lūšnele"

Brooklyne neseniai išspausdinti K. B. Kriaučiūno išleista knyga, pavadinta "Dūmne lūšnele", su dail. P. Osmolskio viršeliu, sukėlė savotiško susidomėjimo. Ja domisi ypač senieji brooklyniečiai, kuriems autorius yra pažįstamas iš savo veiklos kaip dailininkas ir rašytojas.

Nors poezijos joje ir nedaug, bet ji yra nuosirdi savo prisiminimais iš Lietuvos ir gyvenimo stebėjimo aprašymais iš Amerikos.

Bostono cukraus fabrike

Bendrovė, gaminanti "Domino" cukrų, Bostone turi bene seniausią fabriką, statytą dar 19 šimtmečio ir turintį netoli 100 metų amžiaus. Kai į Ameriką pradėjo važiuoti pirmieji lietuviai imigrantai, ne vienas tuoj gavo darbo tame cukraus fabrike. Tada tas darbas ne labai gerai buvo atlyginamas, todėl senieji gyventojai juo mažiau domėjosi, ir ten lengviau patekdavo naujai atvykusieji. Tokiu būdu jau keli dešimtmečiai kaip dauguma to fabriko darbininkų sudaro lietuviai ir lenkai, tačiau lietuvių procentas didesnis. Ilgainiui darbo sąlygos gerėjo. Šiuo metu tas fabrikas yra viena geresniųjų įmonių Bostone. Jame atlyginimo minimumas vyrams yra \$1.40.

Dabar tame fabrike senųjų lietuvių darbininkų procentas yra nemažas. Yra dirbančių jau daugiau kaip 40 metų. Yra nemaža pensijas išstarnavusių. Fabriko administracijoje taip pat lietuviai užima gana daug vietų.

Kai į šį kraštą pradėjo plaukti tremtiniai, jų dalis taip pat gavo darbo tame fabrike, ypač mašinų skyriuje, kurio viršininku yra Mr. Robert Fitzgerald, mielai priimęs į darbą tremtinius. Šiuo metu jau apie 30 tremtinių lietuvių dirba tame fabrike. Šiais metais darbo nėra labai daug — net šiuo metu dirbama dažnai tik po keturias dienas. Tačiau uždarbiai ir tokiu atveju nėra blogiausi, palyginant su daugeliu kitų čia veikiančių įmonių.

Svečiai

Kun. Znotinas, pastoviai gyvenantis Washington'e, lankėsi Boston'e pas savo gimines.

Kun. Andrius Naudžiūnas, MIC, atvyko iš Čikagos, Ill., į Bostoną. Lanko savo motinėlę ir brolius. Per Žolinę ir rugp. 19 d., sekmadienį, žada pastoviai atlaikyti sumą ir pasakyti pamokslą šv. Petro bažnyčioje So. Bostone. Jis pastoviai gyvena Tėvų Marijonų Seminarijoje ir yra antruoj "The Marian" redaktoriūm.

BALFo piknikas

Bostono BALFas kviečia visus bostoniečius šių metų rugp. 19 d. atvykti į Brocktoną, į Romovus parką į didingą pikniką. Paremkime BALFą, o tuo ir mūsų kenčiančius tautiečius.

Grįžo iš atostogų

Kun. A. Abračiūnas grįžo iš atostogų rugp. 28 d. ir dalyvaus susirinkime, kuriame bus galutinai susitarta dėl bostoniečių darbų Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų piknike Brocktone.

Mirė

Rugpjūčio 11 d. mirė Ona Gailliūnė ir Povilas Karvelis. Abu palaidoti rugp. 14 d. Palaidos buvo šv. Petro bažnyčioje. Povilas Karvelis, turėjęs per 81 m., paliko brolių ir pusbrolių St. Zebra.

Gimė

Vincentas ir Ona Jankauskai susilaukė sūnelio, taip pat Pranciškus ir Stanislova Dolan, o Martynas ir Ona Grigaliūnai — dukrelės. Visi trys pakrikštyti šv. Petro bažnyčioje.

"Keleivis" ir "Sapnininkas" "Darbininke" L. Kn. per daug jau užsiuola Bostono "Keleivį", kuris yra davęs tokį didelį įnašą "moksliui ir apšvietimui" skleisti. Prieš kelierius metus "Keleivis" išleido savo skaitytojams "Didįjį Sapnininką su Salemono Galva". Tas "Sapnininkas" — tai "Keleivio" skaitytojų enciklopedija.

• Priešas Jurgeliūnas ir Genovaitė Flynn sukūrė šeimos židinį.

Dabarties pastobos

- Dėmesio lietuviškai maldaknygei
- Lietuviškos šeimos — mūsų siekimas
- Kaip su tais lietuvišais monarchistais?

Lietuviškoji maldaknygė mūsų tautos istorijoje užima labai svarbią vietą. Caristinės Rusijos okupantai per kelis dešimtmečius bruko lietuviams katalikams maldaknyges, spausdintas lietuvių kalba, bet rusų raidėmis. Tokiu būdu rusai siekė mūsų kraštą surusinti. Tačiau lietuvių katalikai tokių maldaknygių neėmė ir spausdino sau lotynų raidėmis maldaknyges Prūsiose bei su dideliais pavojais gabeno jas per sieną. Ne vienas toks knygnešys buvo išgabentas į Sibirą ar pasodintas į kalėjimą. Tačiau rusų brukamoji maldaknygė lietuvių buvo atmesta visiems laikams.

Dabar pasigendame tokios pagarbos lietuviškai maldaknygei emigracijoje. Seniesiems emigrantams, tiesa, esama atspausdintų maldaknygių, tačiau jaunajai kartai, net iš tremties atvykusiųjų vaikams, siūloma dažnai nelietuviška maldaknygė ir tam ieškoma įvairių pateisinimų. Be abejo, yra sunkumų su tais, kurie lietuviškos maldaknygės nebeori, tačiau ji turėtų būti pirmoji eilėje pateikiama bent tiems, kurie gali ir nori ja naudotis. Lietuvių tautos kovoj už savo gyvybę maldaknygė atliko labai svarbų vaidmenį. Atkreipkime didesnį dėmesį į jos vaidmenį emigracijoje.

Nemalonu yra apie savo negalavimus kalbėti, bet kartais reikia. Mes labai branginame lietuvišką šeimą ir rūpinamės, kad svetur begyvenas jaunimas kurtų lietuviškas šeimas, nes mišri šeima yra mirtinai pavojinga tautinei gyvybei. Galime džiaugtis, kad daugeliu atvejų mūsų norai pasiteisina ir jaunosios kartos žmonės sukuria savas lietuviškas šeimas. Pasitaiko tačiau ir išimčių. Kai tokias išimtis sudaro žinomos tituluoti žmonės, bangu, kad tai netaptų pavyzdžiu. Kviečiame jaunimą nekreipti dėmesio į atskirus nukrypimus ir atkakliai siekti lietuviškos šeimos bei jos tradicijų išlaikymo. Ypač į tai kreipkime dėmesio vėliausiai iš Tėvynės išvykusieji. Padarytos klaidos gali vėliau ir asmeniškai skaudžiai atsiliepti.

Neseniai vienas žinomas mūsų laikraštininkas nei iš šio nei iš to polemikoj pasisakė esąs monarchistu. Į tai norėtusi žiūrėti kaip į nenormalaus gyvenimo reiškinį ar polemikos pasikarsčiamą. Iš esmės monarchistinių idėjų savo krašte Neprikli. metais neturėjome ir nebeturėsime. Visi didžiųjų mūsų viduramžių istorija ir tada pasireiškusių savo monarchijos talentais, tačiau visa tai jau yra tolimas praeitis. Šiuo metu turime svarbesnių klausimų, negu toks tuščiažodžiavimas.

Šio šimtmečio pradžioje pačioje Europoje dar buvo apie 30 monarchijų, o dabar esama vos keleto, ir tos pačios vos laikosi. Mūsų krašte prieš dabartinę tragediją tas klausimas buvo absoliučiai nebeaktualus, o ką bekalbėti apie tai, kas bus, kai vėl laisvę atgausime. Neturime dar atvejo, kaip kraštas tvarkosi ir gali tvarkytis, po bolševikmečio išėjus į laisvą gyvenimą. Tat ir Lietuva, išėjusi iš bolševikų okupacijos kančių, turės eibės rūpesčių ir netenka abejoti, kad panašūs svaichiojimai, kaip čia minimasis, neturės jokios vietos.

K. Mockus

Administracijos pranešimas

Jau buvo rašyta, kad nuo liepos 1 d. Darbininkas yra siunčiamas visiems du kartus į savaitę. Skaitytojai, kurie buvo užsisakę tik vieną kartą savaitėje, dabar gauna du kartus, bet nebus reikalaujama primokėti iš tų, kurie jau yra užsimokėję šiais metais.

Nuo Naujų Metų prenumerata bus imama pilna. Buvo rašyta, kad visiems skaitytojams yra siuntinėjamas laikas su pranešimu, kada jų prenumerata pasibaigia. Dabar pranešame, kad toks laikas jau yra išsiųstas visiems: vieniems jis primena,

jog jau laikas atnaujinti prenumeratą, o kitiems tik praneša iki kurio laiko sumokėta. Čia priklauso visi skaitytojai, kurie yra užsimokėję iki 1951 m. rugsėjo 15 d.

Dar kartą prašome visų skaitytojų, kurie keičia adresus, atsiųsti visada ir senąjį, ypatingai jei yra keičiamas miestas.

Administracija, norėdama, kad visi skaitytojai gautų laikraštį reguliariai ir laiku, prašo nurodyti, kada pasiekia antra-dienio numeris ir kada penktadienio. Už tokį pranešimą administracija iš anksto dėkoja.

Mirus Zentai - Elenai Strolienėi, Schoeningen, Vokietijoje, jos vyrui Juozui Stroliai ir visai jo šeimai reiškiamo giliąsirdingą užuojautą.

Juozapina Savickienė ir dukterys

"DARBININKO" SPAUSTUVĖJE

689 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

PRIMAMI SPAUSDINTI:

- Žurnalai
- Parengimų programos
- Laikraščiai
- Plakatai
- Knygos
- Bilietai
- Jubiliejiniai leidiniai
- Vestuvių kvietimai

IR ATLIEKAMI KITI

SPAUDOS DARBAI

Užsakymus siųskite:

"DARBININKAS"

689 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GL 5-7068

AR

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOU 8-2680

Komunistinės Čekoslovakijos ambasadorių Dr. Vladimira Prochazka su žmona ir dukterin pasitikina piketininkai New York'o uosto, į kurią atplaukė laivas "Coronia". Piketininkai reikalauja, kad grįžtų namo ir pasidriptų, kad būtų paleistas arkivyskupas Beran ir amerikietis žurnalistas Oatis.